

Datum 2019-04-17

Dnr KS 2019/0123

Yttrande till Förvaltningsrätten i Stockholm, i mål nr 6600 – 19, angående laglighetsprövning enligt kommunallagen avseende Österåkers Kommunfullmäktiges beslut, i ärendet KF § 3:4, angående överlämnande av ansvaret för drift av Solskiftets särskilda boende till extern utförare

## Sammanfattning

Kommunfullmäktige i Österåkers kommun fattade 2019-03-18 beslut om att:

Uppdra åt Kommunstyrelsen att i samråd med berörda förvaltningar, efter genomförd upphandling, överlämna driften av Solskiftets särskilda boende till externa utförare.

Kommunfullmäktiges beslut, KF 3:4, har därefter överklagats till Förvaltningsrätten i Stockholm, som förelagt kommunen att inkomma med yttrande, senast 2019-04-29.

## Beslutsförslag

### Kommunstyrelsen beslutar

1. Till Förvaltningsrätten i Stockholm i mål nr 6600–19, överlämna yttrande i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande inklusive bilaga 1 med underbilagor 1-5, daterat 2019-04-09, innebärande att Österåkers kommun bestrider överklagandet och yrkar att Förvaltningsrätten avslår detta,
2. Omedelbart justera protokollet avseende beslut om yttrande till Förvaltningsrätten i Stockholm i mål nr 6600–19, angående laglighetsprövning enligt Kommunallagen.

## Bakgrund

Kommunfullmäktige i Österåkers kommun fattade 2019-03-18 beslut om att uppdra åt Kommunstyrelsen att i samråd med berörda förvaltningar, efter genomförd upphandling, överlämna driften av Solskiftets särskilda boende till externa utförare.

Kommunfullmäktiges beslut, KF 3:4, har därefter överklagats till Förvaltningsrätten i Stockholm, som förelagt kommunen att inkomma med yttrande, senast 2019-04-29.

## Förvaltningens slutsatser

Av överklagandet till Förvaltningsrätten framgår att Klaganden överklagar ”Österåkers kommunfullmäktiges beslut i återremitterat ärende nr 5, 2019-03-18, överlämnande av ansvaret för drift av Solskiftets särskilda boende till extern utförare”, *men* Klaganden yrkar däremot att ”Förvaltningsrätten skall upphäva Österåkers kommunfullmäktiges beslut att ge kommundirektören

## Tjänsteutlåtande

i uppdrag att överlåta driften av Solskiftets särskilda äldreboende till extern utförare.”

Förvaltningen vill understryka att Kommunfullmäktige aldrig har fattat ett sådant beslut – så som anges i Klagandens *yrkande*. Vad Österåkers Kommunfullmäktige däremot har beslutat om är att ”uppdra åt Kommunstyrelsen att i samråd med berörda förvaltningar, efter genomförd upphandling, överlämna driften av Solskiftets särskilda boende till extern utförare”.

Det råder således en diskrepans i förhållandet mellan, å ena sidan det i överklagandet angivna *beslutet* som Klaganden önskar få upphävt och, å andra sidan, det *yrkande* som Klaganden formulerat i sitt överklagande.

Enligt Förvaltningsprocesslagen 1971:291 (FPL) § 5 framgår följande:

”Om en ansökan eller ett överklagande innehåller en sådan brist att handlingen inte kan läggas till grund för prövning i sak, ska rätten förelägga sökanden eller klaganden att inom viss tid avhjälpa bristen vid påföljd att hans eller hennes talan annars avvisas.”

Det framgår emellertid inte av de handlingar som Förvaltningsrätten delgett Österåkers kommun att Klaganden skulle ha förelagts att inkomma med någon information som avhjälper bristen.

I avsaknad av sådant underlag från domstolen gör förvaltningen bedömningen att bristen, trots allt, inte är så allvarlig att överklagandet inte skulle bli föremål för Förvaltningsrättens prövning.

Klaganden anger som *grund* för sin talan följande:

”Då ärendet inte har tillförts någon kompletterande utredning eller information, vilket var ett krav i återremissyrkandet anser vi att underlaget för beslutet var bristfälligt och kommunfullmäktiges beslut därför skall upphävas.”

Bestämmelserna i 5 kap. 50 § och 51 § i Kommunallagen (KL) är ett skydd för minoriteten i fullmäktige. Genom ett avsteg från majoritetsmeningens princip har alltså en minoritet (minst 1/3-del) av de närvarande ledamöterna rätt att återremittera ett ärende, s.k. minoritetsåterremiss, och därigenom skaffa sig själva och andra tillfälle till ytterligare belysning och begrundan av ett ärende. En begäran om återremiss ska enligt KL:s bestämmelser motiveras, vilket också har skett i det ärende som är föremål för överklagande (bilaga 1 i yttrandet).

Enligt KL 6 kap. 13 § ska Kommunstyrelsen bl. a. särskilt bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige. Kommunstyrelsen är således enligt KL Kommunfullmäktiges beredningsorgan. Mot bakgrund härav samt med anledning av den återremiss som Kommunfullmäktige beslutat om 2019-03-04 i ärendet rörande Solskiftets särskilda boende för äldre skickades alltså nämnda ärende tillbaka till Kommunstyrelsen.

Återremiss innebär att ärendet kompletteras med ytterligare beslutsunderlag innan beslut kan fattas. Ärendet skickas då tillbaka till beredande organ, som kan vara en nämnd, en fullmäktigeberedning eller styrelsen. Det beredande organet ska därefter bereda ärendet på nytt och lämna förslag till beslut i ärendet (se sid 349 i prop. 2016/17:171 En ny kommunallag).

Vidare gäller ”att en återremiss ska motiveras och att motiveringen till ett beslut om återremiss ska bestämmas av de ledamöter som har begärt återremittering. Syftet är att klargöra vad som ytterligare *bör* (här: kursiverat) utredas för det beredande organet.” (se prop. 2016/17, sida 350).

Kommunen konstaterar att det således *inte* föreligger någon absolut *skyldighet* för beredningsorganet att följa motivet till återremissen.

## Tjänsteutlåtande

Det är Kommunfullmäktige som avgör beredningens omfattning. Det reglementsenliga ansvar som Kommunfullmäktige fattade beslut om i december 2018, innebär att Kommunstyrelsen är ansvarig för egen-regi-verksamhet, vilket bl. a. omfattar ett ansvar för driften av Solskiftets särskilda boende för äldre. Mot bakgrund av det reglementsenliga ansvaret fattade Kommunstyrelsen, i ärendet dnr 2018/0067 angående Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018 KS § 1:21. Detta *förberedande* beslut har sedermera legat till grund för beslut i såväl Kommunstyrelsen som Kommunfullmäktige 2019-03-18.

Vid sidan av Kommunstyrelsens ansvar har Vård- och omsorgsnämnden ett reglementsenligt ansvar som beställar-/kundvalsnämnd. Mot bakgrund härav fattade Vård- och omsorgsnämnden för sin del beslut i ärendet dnr VON 2019/0007 om Solskiftets särskilda boende för äldre, dels 2019-01-22 VON § 1:6 genom beslut om att ta fram underlag för upphandlingsdokument avseende Solskiftets särskilda boende för äldre, dels 2019-02-12 VON § 2:3 genom antagande av upphandlingsdokument för Solskiftets särskilda boende för äldre (bilaga 2 i yttrandet).

Avslutningsvis kan förvaltningen redovisa att:

1. Ordföranden har 2019-03-08 tillkännagivit tid och plats för Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-03-18, med uppgift om bl. a. det återremitterade ärendet angående Solskiftets särskilda boende för äldre. Sammanträdet har även 2019-03-08 tillkännagivits på kommunen anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen (Jfr. KL 5 kap. 13 §), (bilaga 3).
2. Varje ledamot och ersättare har 2019-03-08 kallats till Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-03-18. Kallelsen har innehållit uppgift om tid och plats för Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-03-18 samt uppgift om de ärenden som ska behandlas vid Kommunfullmäktiges sammanträde, och däribland det återremitterade ärendet angående Solskiftets särskilda boende för äldre. Samtliga ledamöter och ersättare har 2019-03-08 tillställts sammanträdeshandlingar, bl. a. det återremitterade ärendet, inför Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-03-18. Handlingarna har distribuerats antingen digitalt, genom det digitala publiceringsverktyget Netpublicator, eller via papperspost (Jfr. KL 5 kap. 15 §), (bilaga 3 i yttrandet).
3. En återremiss innebär att ärendet kompletteras med ytterligare beslutsunderlag innan beslut kan fattas. Ärendet skickas då tillbaka till beredande organ, som kan vara en nämnd, en fullmäktigeberedning eller styrelsen. Det beredande organet ska därefter bereda ärendet på nytt och lämna förslag till beslut i ärendet.  
Det bör dock särskilt understrykas att ”syftet är att klargöra vad som ytterligare *bör* (här: kursiverat) utredas för det beredande organet.” Det föreligger således *inte* någon absolut *skyldighet* för beredningsorganet att följa motivet till återremissen (se prop. 2016/17, sida 350).

Det återremitterade ärendet angående Solskiftets särskilda boende för äldre har på nytt beretts av beredningsorganet Kommunstyrelsen, som därefter vid sammanträde 2019-03-18 fattat beslut om ett reviderat förslag till Kommunfullmäktige, som i sin tur behandlat ärendet på kvällen samma datum. Kommunstyrelsens reviderade förslag inkluderade en till ärendet *kompletterande* PM.

## Tjänsteutlåtande

Av KF-handlingarna till ärendet om Solskiftets särskilda boende framgick även att ärendet hade behandlats av berörd facknämnd, dvs. Vård- och omsorgsnämnden.

Kommunstyrelsens protokoll från sammanträdet 2019-03-18 fanns tillgängligt inför Kommunfullmäktiges behandling av ärendet angående Solskiftets särskilda boende för äldre (bilaga 4 i yttrandet).

4. Det finns i Kommunallagen inte några krav på kvaliteten på beredningen, utan det är Kommunfullmäktige som avgör om beredningen ger ett tillräckligt underlag för att fatta beslut. Det innebär att de omständigheter som Klaganden anför beträffande påstadda brister faller utanför förvaltningsdomstolens prövning (Jfr. KL 5 kap. §§ 26 – 28).
5. Kommunfullmäktiges hela protokoll, inklusive beslutsparagraf KF § 3:4 angående Solskiftets särskilda boende för äldre, justerades omedelbart 2019-03-18 och anslogs samma datum (bilaga 5 i yttrandet).

Sammanfattningsvis har Klaganden inte anfört några omständigheter, som visar att grund för upphävande av det överklagade beslutet föreligger enligt KL 13 kap. 8 § och därmed ska överklagandet avslås.

### Bilaga

1. Yttrande till Förvaltningsrätten i Stockholm, i mål nr 6600-19, angående laglighetsprövning enligt kommunallagen avseende Österåkers Kommunfullmäktiges beslut i ärendet KF § 3:4, angående överlämnande av ansvaret för drift av Solskiftets särskilda boende till extern utförare.

Staffan Erlandsson  
Kommundirektör



Peter Eteme  
Kanslichef

---

### Expedieras

- Förvaltningsrätten i Stockholm

## Yttrande till Förvaltningsrätten i Stockholm i mål nr 6600 – 19

Med anledning av att Hans Hellberg (Klaganden) har överklagat Kommunfullmäktige i Österåkers kommuns beslut, KF § 3:4 i ärendet Dnr. KS 2019/0054, angående överlämnande av ansvaret för drift av Solskiftets särskilda boende till extern utförare, får Österåkers kommun (Kommunen) lämna följande yttrande.

### 1. Inställning till överklagandet

Kommunen bestrider överklagandet och yrkar

- Att överklagandet avslås med hänvisning till att Klaganden inte anför några omständigheter som ger stöd för att Kommunfullmäktiges beslut, KF § 3:4, i något avseende strider mot Kommunallagen (KL), annan lagstiftning eller bestämmelse.

### 2. Utveckling av talan

#### 2.1 Rättsliga utgångspunkter

Vid laglighetsprövning enligt KL skall domstolen endast bedöma det överklagade beslutets laglighet och inte dess sakliga innehåll eller lämplighet. Enligt KL 13 kap. 8 § skall följaktligen ett kommunalt beslut upphävas endast om:

1. det inte har tillkommit i laga ordning,
2. beslutet hänför sig till något som inte är en angelägenhet för kommunen,
3. det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller
4. beslutet strider mot lag eller annan författning

#### 2.2 Bakgrund

I enlighet med KL 10 kap. 1 § har Österåkers kommunfullmäktige, efter Kommunstyrelsens beredda förslag, fattat beslut om att lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet (Solskiftets särskilda boende för äldre) till extern utförare. Det första beslutstillfället var vid fullmäktiges sammanträde 2019-03-04, varvid det beslutades av en minoritet att återremittera ärendet. Av den anledningen bereddades ärendet på nytt och togs upp för behandling av Kommunstyrelsen 2019-03-18.

## Tjänsteutlåtande

Samma datum, på kvällen, behandlade Kommunfullmäktige Kommunstyrelsens förslag till beslut. Kommunfullmäktiges biföll Kommunstyrelsens förslag genom ett majoritetsbeslut, som fastställdes efter votering. Omröstningen utföll med 29 ja-röster och 22 nej-röster. Kommunfullmäktige hade således beslutat i enlighet med Kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut från 2019-03-18 har därefter överklagats.

### 2.3 Överklagandet

Av överklagandet till Förvaltningsrätten framgår att Klaganden överklagar "Österåkers kommunfullmäktiges beslut i återremitterat ärende nr 5, 2019-03-18, överlämnande av ansvaret för drift av Solskiftets särskilda boende till extern utförare.", *men* Klaganden yrkar däremot att "Förvaltningsrätten skall upphäva Österåkers kommunfullmäktiges beslut att ge kommundirektören i uppdrag att överlåta driften av Solskiftets särskilda äldreboende till extern utförare.

Kommunen vill understryka att Kommunfullmäktige *aldrig* har fattat ett sådant beslut – så som anges i Klagandens *yrkande*. Vad Österåkers Kommunfullmäktige däremot har beslutat om är att "uppdra åt Kommunstyrelsen att i samråd med berörda förvaltningar, efter genomförd upphandling, överlämna driften av Solskiftets särskilda boende till extern utförare.

Det råder således en diskrepans i förhållandet mellan, å ena sidan det i överklagandet angivna *beslutet* som Klaganden önskar få upphävt och, å andra sidan, det *yrkande* som Klaganden formulerat i sitt överklagande.

Enligt Förvaltningsprocesslagen 1971:291 (FPL) § 5 framgår följande:

"Om en ansökan eller ett överklagande innehåller en sådan brist att handlingen inte kan läggas till grund för prövning i sak, ska rätten förelägga sökanden eller klaganden att inom viss tid avhjälpa bristen vid påföljd att hans eller hennes talan annars avvisas."

Det framgår emellertid inte av de handlingar som Förvaltningsrätten delgett Kommunen att Klaganden skulle ha förelagts att inkomma med någon information som avhjälper bristen.

I avsaknad av sådant underlag från domstolen gör Kommunen bedömningen att bristen, trots allt, inte är så allvarlig att överklagandet inte skulle bli föremål för Förvaltningsrättens prövning.

Klaganden anger som grund för sin talan följande:

"Då ärendet inte har tillförts någon kompletterande utredning eller information, vilket var ett krav i återremissyrkandet anser vi att underlaget för beslutet var bristfälligt och kommunfullmäktiges beslut därför skall upphävas."

### 2.4 Kommunens bemötande av överklagandet

Bestämmelserna i 5 kap. 50 § och 51 § i Kommunallagen (KL) är ett skydd för minoriteten i fullmäktige. Genom ett avsteg från majoritetsmeningens princip har alltså en minoritet (minst 1/3-del) av de närvarande ledamöterna rätt att återremittera ett ärende, s.k. minoritetsåterremiss, och därigenom skaffa sig själva och andra tillfälle till ytterligare belysning och begrundan av ett ärende. En begäran om återremiss ska enligt KL:s bestämmelser motiveras, vilket också har skett i det ärende som är föremål för överklagande. En begäran om återremiss ska enligt KL:s bestämmelser motiveras, vilket också har skett i det ärende som är föremål för överklagande (**bilaga 1**).

Det återremitterade ärendet skickades därför tillbaka till beredningsorganet – Kommunstyrelsen.

## Tjänsteutlåtande

Enligt KL 6 kap. 13 § ska Kommunstyrelsen bl. a. särskilt bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige. Kommunstyrelsen är således enligt KL Kommunfullmäktiges beredningsorgan. Mot bakgrund härav samt med anledning av den återremiss som Kommunfullmäktige beslutat om 2019-03-04 i ärendet rörande Solskiftets särskilda boende för äldre skickades alltså nämnda ärende tillbaka till Kommunstyrelsen.

Återremiss innebär att ärendet kompletteras med ytterligare beslutsunderlag innan beslut kan fattas. Ärendet skickas då tillbaka till beredande organ, som kan vara en nämnd, en fullmäktigeberedning eller styrelsen. Det beredande organet ska därefter bereda ärendet på nytt och lämna förslag till beslut i ärendet (se sid 349 i prop. 2016/17:171 En ny kommunallag)

Vidare gäller ”att en återremiss ska motiveras och att motiveringen till ett beslut om återremiss ska bestämmas av de ledamöter som har begärt återremittering. Syftet är att klargöra vad som ytterligare bör (här: kursiverat) utredas för det beredande organet.” Kommunen konstaterar följaktligen att det således *inte* föreligger någon absolut *skyldighet* för beredningsorganet att följa motivet till återremissen (av prop. 2016/17, sida 350)

Det är Kommunfullmäktige som avgör beredningens omfattning. Det reglementsenliga ansvar som Kommunfullmäktige fattade beslut om i december 2018, innebär att Kommunstyrelsen är ansvarig för egen-regi-verksamhet, vilket bl. a. omfattar ett ansvar för driften av Solskiftets särskilda boende för äldre. Vid sidan av Kommunstyrelsens ansvar har Vård- och omsorgsnämnden ett reglementsenligt ansvar som beställar-/kundvalsnämnd. Vård- och omsorgsnämnden behandlade för sin del ärendet om Solskiftets särskilda boende för äldre, dels 2019-02-01 VON § 1:6 genom beslut om att ta fram underlag för upphandlingsdokument avseende Solskiftets särskilda boende för äldre, dels 2019-02-12 VON § 2:3 genom antagande av upphandlingsdokument för Solskiftets särskilda boende för äldre (**bilaga 2**).

Avslutningsvis anför Kommunen följande:

1. Ordföranden har 2019-03-08 tillkännagivit tid och plats för Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-03-18, med uppgift om bl. a. det återremitterade ärendet angående Solskiftets särskilda boende för äldre. Sammanträdet har även 2019-03-08 tillkännagivits på kommunen anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen (Jfr. KL 5 kap. 13 §).
2. Varje ledamot och ersättare har 2019-03-08 kallats till Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-03-18. Kallelsen har innehållit uppgift om tid och plats för Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-03-18 samt uppgift om de ärenden som ska behandlas vid Kommunfullmäktiges sammanträde, och däribland det återremitterade ärendet angående Solskiftets särskilda boende för äldre. Samtliga ledamöter och ersättare har 2019-03-08 tillställts sammanträdeshandlingar, bl. a. det återremitterade ärendet, inför Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-03-18. Handlingarna har distribuerats antingen digitalt, genom det digitala publiceringsverktyget Netpublicator, eller via papperspost (Jfr. KL 5 kap. 15 §) (**bilaga 3**).
3. En återremiss innebär att ärendet kompletteras med ytterligare beslutsunderlag innan beslut kan fattas. Ärendet skickas då tillbaka till beredande organ, som kan vara en nämnd, en fullmäktigeberedning eller styrelsen. Det beredande organet ska därefter bereda ärendet på

## Tjänsteutlåtande

nytt och lämna förslag till beslut i ärendet.

Det bör dock särskilt understrykas att det *inte* föreligger någon absolut *skyldighet* för beredningsorganet att följa motivet till återremissen.

Det återremitterade ärendet angående Solskiftets särskilda boende för äldre har på nytt beretts av beredningsorganet Kommunstyrelsen, som därefter vid sammanträde 2019-03-18 fattat beslut om ett reviderat förslag till Kommunfullmäktige, som i sin tur behandlat ärendet på kvällen samma datum. Kommunstyrelsens reviderade förslag inkluderade en till ärendet *kompletterande* PM. Av KF-handlingarna till ärendet om Solskiftets särskilda boende framgick även att ärendet hade behandlats av berörd facknämnd, dvs. Vård- och omsorgsnämnden.

Kommunstyrelsens protokoll från sammanträdet 2019-03-18 fanns tillgängligt inför Kommunfullmäktiges behandling av ärendet angående Solskiftets särskilda boende för äldre (**bilaga 4**).

4. Det finns i Kommunallagen inte några krav på kvaliteten på beredningen, utan det är Kommunfullmäktige som avgör om beredningen ger ett tillräckligt underlag för att fatta beslut. Det innebär att de omständigheter som Klaganden anför beträffande påstådda brister faller utanför förvaltningsdomstolens prövning (Jfr. 5 kap. §§ 26 – 28)
5. Kommunfullmäktiges hela protokoll, inklusive beslutsparagraf KF § 3:4 angående Solskiftets särskilda boende för äldre, justerades omedelbart 2019-03-18 och anslogs samma datum (**bilaga 5**).

Sammanfattningsvis har Klaganden inte anført några omständigheter, som visar att grund för upphävande av det överklagade beslutet föreligger enligt KL 13 kap. 8 § och därmed ska överklagandet avslås.





KF § 2:14

Dnr. KS 2019/0054

## Överlämnande av ansvaret för drift av Solskiftets särskilda boende till extern utförare

### Kommunfullmäktiges beslut

Ärendet återremitteras till Kommunstyrelsen genom en minoritetsåterremiss.

### Motivering till återremiss

Det är inte rimligt. Dra tillbaka detta dåliga förarbetade och förankrade beslut och börja med att ge oss ansvariga ett gediget beslutsunderlag där alla förutsättningar och effekter utreds. Lars Frid (S) och Francisco Contreras (V)

### Röstförklaring

Sedan några år har Solskiftets särskilda boende för äldre redovisat större underskott. Kommunstyrelsen har sedan 2017 anmodat den tidigare Produktionsstyrelsen att vidta åtgärder för att få en ekonomi i balans, vilket är ett krav enligt Kommunallagen. Det är också av väsentlig betydelse för att åstadkomma full konkurrensneutralitet. Ändå fortsätter de röda siffrorna lysa och varsla om att åtgärder krävs. Olika alternativ har utretts. Som Kommunstyrelsens ordförande anser jag att det bästa alternativet är att driften av verksamheten övertas av en fristående entreprenör, efter en upphandling. Det är brådskande för att få bukt med underskottet och för att personalen ska veta hur det ser ut fortsatt. Av denna anledning valde vi i Alliansen att rösta ja till att ge kommunstyrelsen i uppdrag att påbörja upphandlingen. Michaela Fletcher (M), Kommunstyrelsens ordförande

### Sammanfattning

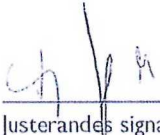
I samband med Kommunstyrelsens behandling 2019-01-07 av ärende Dnr. KS 2018/0067 om Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018 beslutade om att uppdra åt kommundirektören att genomföra alternativ driftform av Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar.

Därefter har den berörda Vård- och omsorgsnämnden behandlat ärende Dnr. 2019/0007 Antagande av upphandlingsdokument för Solskiftets särskilda boende för äldre. Den fortsatta beredningen innebär att ärendet hänskjuts till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige för beslut.

### Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen har behandlat ärendet 2019-03-04, § 3:3.
- Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2019-02-18.

*Forts. nästa sida*

  
Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Forts. KF § 2:14

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförande Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Lars Frid (S) yrkar på återremiss av ärendet med följande motivering:  
Det är inte rimligt. Dra tillbaka detta dåliga förarbetade och förankrade beslut och börja med att ge oss ansvariga ett gediget beslutsunderlag där alla förutsättningar och effekter utreds.

Andreas Lennkvist Manriquez (V) biträder Lars Frid (S) yrkande.  
Francisco Contreras (V) biträder Lars Frids (S) yrkande och ansluter sig till dennes motivering.

Michael Solander (MP) yrkar på återremiss av ärendet med följande motivering:  
Vi tycker inte att frågan om Solskiftets möjligheter att vända underskott till balans i ekonomin är tillräckligt utrett. Det finns luckor i redovisningen av vad som har gjorts och vad som kan göras anser vi. Det finns ett stort värde i att åtminstone ett kommunalt särskilt boende finns kvar i Åkersberga tätort.

### Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att bifall till Kommunstyrelsens förslag har yrkats samt att återremissyrkande från Lars Frid (S) och Francisco Contreras (V) samt från Michael Solander (MP) föreligger.

Ordföranden frågar vilket av motiven till återremissyrkandena som ska ställas mot avslag och finner att återremissyrkande från (S) och (V) ska ställas mot avslag.

Ordföranden ställer bifall till återremissyrkande från (S) och (V) mot avslag och finner att fullmäktige beslutat avslå återremissyrkandet.

### Omröstning

Votering begärs och verkställs med ja-röst för att avslå återremissyrkande från (S) och (V) och nej röst för att bifalla återremissyrkande från (S) och (V).

Omröstningen utfaller med 32 ja-röster, 17 nej-röster och 2 är frånvarande.  
17 nej-röster krävs för att återremittera ärendet genom en minoritetsåterremiss.  
Fullmäktige har således beslutat återremittera ärendet till Kommunstyrelsen med motivering anförd av Lars Frid (S) och Francisco Contreras (V).

Omröstningslista KF § 2:14

---

### Expedieras

-- Kommunkansliet

  
Justerandes signaturer

---


Utdragsbestyrkande

2019 03 04

Bilaga 2:14/2019

Mandatfördelning M:18, S:9, RP:5, SD:5, L:4, C:3, V:3, MP:2, KD:2

Parti	Ledamöter			Ja	Nej	Avstå
	Namn	Närvar	Ersättare			
(M)	Michaela Fletcher	X		X		
(M)	Hampe Klein	X		X		
(M)	Eliza Roszkowska Öberg	X		X		
(M)	Christina Funhammar	X		X		
(M)	Kenneth Netterström		Berndt Hogreve (M)	X		
(M)	Isabelle Ankarfjärd Jäger	X		X		
(M)	Jeanette Widén		Gunnar Hallberg (M)	X		
(M)	Conny Söderström	X		X		
(M)	Fredrik Rosengren	X		X		
(M)	Anneli Hogreve	X		X		
(M)	Conny Ling	X		X		
(M)	Camilla Grimsby Klein	X		X		
(M)	Lotta Holmgren	X		X		
(M)	Josefine Radonné	X		X		
(M)	Anneli Widén	X		X		
(M)	Bror Jansson	X		X		
(L)	Mathias Lindow	X		X		
(L)	Jenny Nordström	X		X		
(L)	Peter Bilow	X		X		
(L)	Monica Kjellman	X		X		
(C)	Michaela Haga	X		X		
(C)	Anne-Li Hilbert	X		X		
(C)	Björn Pålhammar	X		X		
(KD)	Arne Ekstrand	X		X		
(KD)	Mikael Ottosson		Magnus Hultgren (KD)	X		
(S)	Ann-Christine Furustrand		Anders Pettersson (S)		X	
(S)	Anas Abdullah		Eva Börjesson (S)		X	
(S)	Mats Larsson	X			X	
(S)	Rosita Olsson Palmberg	X			X	
(S)	Jörgen Palmberg		Tommy Rindevall (S)		X	
(S)	Ingela Westerlund	X			X	
(S)	Lars Frid	X			X	
(S)	Kristina Embäck	X			X	
(MP)	Jonas Jonsson	X			X	
(MP)	Michael Solander	X			X	
(V)	Francisco Contreras	X			X	
(V)	Andreas Lennkvist Manriquez	X			X	
(V)	Norma Aznar	X			X	
(RP)	Björn Molin	X			X	
(RP)	Hans Hellberg	X			X	
(RP)	Roger Johansson	X		X		
(RP)	Ivar Horst		Erik Lorinder (RP)		X	
(RP)	Peter Nummert					
(SD)	Erik De Rouville	X		X		
(SD)	Ulrika Hillgren	X		X		
(SD)	Thomas Rapola	X		X		
(SD)	Bo Blomgren					
(SD)	Lennart Ljungqvist		Carina Rosengren (SD)	X		
(S)	Margareta Olin	X			X	
(M)	Johan Boström	X		X		
(M)	Ingela Gardner	X		X		
	<b>RESULTAT</b>			32	17	



VON § 1:6

Dnr. VON 2019/0007-735

## Framtagande av upphandlingsdokument för Solskiftet, särskilt boende för äldre

### Vård- och omsorgsnämndens beslut

Ge socialförvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för upphandlingsdokument enligt lagen om offentlig upphandling, LOU, av särskilt boende Solskiftet.

### Reservation

Lars Frid (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.  
Madeleine Höckenström (RP) reserverar sig mot beslutet.  
Ullrika Hillgren (SD) reserverar sig mot beslutet.

### Anteckning

Lars Frid (D) medges lägga ett yttrande till protokollet.

### Sammanfattning

Vid Kommunstyrelsens sammanträde 2019-01-07 beslutades att ge kommundirektören i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets äldreboende i samråd med berörda förvaltningar. I ett uppdrag från kommundirektören har socialdirektören fått i uppdrag att upphandla driften av Solskiftets särskilda boende för äldre.

### Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2019-01-09.

### Förslag till beslut

Monica Kjellman (L) yrkar bifall till Socialförvaltningens beslutsförslag, innebärande: Ge socialförvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för upphandlingsdokument enligt lagen om offentlig upphandling, LOU, av särskilt boende Solskiftet.

### Yrkande

Lars Frid (S) yrkar avslag på punkt 1 i avvaktan förvaltningsrättens utslag då ärendet i Kommunstyrelsen har skickats dit av Socialdemokraterna. Madeleine Höckenström (RP) biträder yrkandet.

### Propositionsordning

Ordföranden frågar om Vård- och omsorgsnämnden beslutar enligt Monica Kjellmans (L) yrkande eller Lars Frids (S) yrkande och finner att nämnden beslutar enligt Monica Kjellmans (L) yrkande.

### Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som vill att beslutsförslaget ska bifallas röstar ja, den som vill att beslutsförslaget ska avslås röstar nej. **Forts.**

---

Mk LP

VON § 1:6, forts.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista med 8 ja-röster och 6 nej-röster.

### Propositionsordning

Ordföranden frågar därefter om Vård- och omsorgsnämnden beslutar enligt Monika Kjellmans (L) yrkande och finner att så är fallet.

---

Expedieras

Akten

---

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

## OMRÖSTNINGSLISTA

Vård- och omsorgsnämnden i Österåkers kommun (mandatperiod 2018-2022)  
 VON 2018/01-24 § 1:6

Parti	Ledamöter	Närvarande	Ersättare	Ja	Nej	Avst
L	Monica Kjellman ordf.			X		
KD	Mikael Ottosson 1:e v ordf.			X		
S	Lars Frid 2:e v ordf.				X	
M	Isabelle Ankarfjärd Jäger			X		
M	Birgitta Netterström			X		
M	Mia Hinndal Bellander	-----	Christian Rauer	X		
L	Sofia Almgren			X		
C	Bo Lundin			X		
KD	Andreas Rosengren			X		
S	Cecilia Ringstedt				X	
S	Glenn Wiklund				X	
RP	Madeleine Höckenström				X	
SD	Ullrika Hillgren				X	
V	Guillermo Silva	-----	Eva Börjesson Nordin		X	
	<b>Ersättare</b>					
M	Christian Rauer					
M	Kim Skerving	-----				
M	Monika Smidestam					
L	Birgitta Johansson					
C	Mats Ifvarsson					
S	Eva Börjesson Nordin					
SD	Carina Rosengren					
MP	Sara Kjernholm					
	<b>Resultat</b>			8	6	

MK JF

Bilaga 2019-01-22 § 1:6



Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET I ÖSTERÅKER

Åkersberga den 22 januari 2019

**§ 6 Framtagande av upphandlingsdokument för Solskiftet, särskilt boende för äldre**

Yrkande:

Socialdemokraterna yrkar avslag på punkt 1. Vi behöver nu avvakta förvaltningsrättens utslag eftersom ärendet från kommunstyrelsen är inskickat av socialdemokraterna.

Yttrande:

Vi ställer oss mycket kritiska till agerandet kring Solskiftets särskilda boende för äldre. Vi konstaterar att Solskiftet nu avvecklas utan att nämnden hörts innan beslut fattats av kommunstyrelsen, ett beslut som dessutom helt saknade underlag och genomfördes under punkten av en ekonomisk rapport. Frågan blir inte mindre besvärlig av att förvaltningens slutsats av Produktionsstyrelsens beslut inte är korrekt återgivet.

Produktionsstyrelsen har aldrig meddelat att man inte önskar driva verksamheten vidare av ekonomiska skäl som nu anges. Detta är nämligen inte ett beslut för PS att besluta. Att upphandla verksamheten är ett politiskt ideologiskt beslut som vi motsätter oss i sak och i handling. Vi ser att detta är ett resultat av ett svagt politiskt ledarskap där förvaltning får stå för besluten och att BUM-modellen (Beställare Utförare Mottagare) kommunen har bidrar till allvarliga brister i det politiska ansvarstagandet.

Lars Frid

Gruppledare för Socialdemokraterna

WMe

LF

VON § 2:3

Dnr. VON 2019/0007-735

## Antagande av upphandlingsdokument för Solskiftet särskilt boende för äldre

### Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Anta upphandlingsdokument för upphandling enligt lag om offentlig upphandling av verksamhet Solskiftet särskilt boende för äldre
2. Godkänna att redaktionella ändringar inför publicering görs
3. Delegera till socialdirektören att fatta tilldelningsbeslut efter avslutad upphandling
4. Omedelbar justering

### Särskilt yttrande

Ledamöterna för Socialdemokraterna medges lägga ett särskilt yttrande (bilaga 1) till protokollet vilket Madeleine Höckenström (RP) och Guillermo Silva (V) biträder.

Madeleine Höckenström (RP) medges lägga ett särskilt yttrande (bilaga 2) till protokollet vilket Lars Frid (S), Cecilia Ringstedt (S) och Guillermo Silva (V) biträder.

### Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden beslutade 2019-01-22 att ge socialförvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för upphandlingsdokument enligt lagen om offentlig upphandling, LOU, för driften av Solskiftet, särskilt boende för äldre. Solskiftet har tidigare drivits av produktionsförvaltningen.

### Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2019-02-01.

### Förslag till beslut

Monica Kjellman (L) yrkar bifall till Socialförvaltningens beslutsförslag, innebärande;

1. Anta upphandlingsdokument för upphandling enligt lag om offentlig upphandling av verksamhet Solskiftet särskilt boende för äldre
2. Godkänna att redaktionella ändringar inför publicering görs
3. Delegera till socialdirektören att fatta tilldelningsbeslut efter avslutad upphandling
4. Omedelbar justering

### Yrkande

Lars Frid (S) och Cecilia Ringstedt (S) yrkar avslag på Socialförvaltningens beslutsförslag. Madeleine Höckenström (RP) biträder yrkandet. Guillermo Silva (V) biträder yrkandet.

Forts.



**Forts. § 2:3****Propositionsordning**

Ordföranden frågar om Vård- och omsorgsnämnden beslutar enligt Monica Kjellmans (L) yrkande eller Lars Frids (S) och Cecilia Ringstedts (S) yrkande och finner att nämnden beslutar enligt Monica Kjellmans (L) yrkande.

**Omröstning begärs**

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som vill att beslutsförslaget ska bifallas röstar ja, den som vill att beslutsförslaget ska avslås röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista med 10 ja-röster och 4 nej-röster.

---

**Expedieras**

Akten

Upphandlingsenheten

OMRÖSTNINGSLISTA

Vård- och omsorgsnämnden i Österåkers kommun (mandatperiod 2018-2022)  
2019-02-12 § 2:3

Parti	Ledamöter	När- varande	Ersättare	Ja	Nej	Avst
L	Monica Kjellman ordf.			X		
KD	Mikael Ottosson 1:e v ordf.			X		
S	Lars Frid 2:e v ordf.				X	
M	Isabelle Ankarfjärd Jäger			X		
M	Birgitta Netterström		Christian Rauer (M)	X		
M	Mia Hinndal Bellander			X		
L	Sofia Almgren		Birgitta Johansson (L)	X		
C	Bo Lundin			X		
KD	Andreas Rosengren			X		
S	Cecilia Ringstedt				X	
S	Glenn Wiklund		Monika Smidestam (M)	X		
RP	Madeleine Höckenström				X	
SD	Ullrika Hillgren			X		
V	Guillermo Silva				X	
	<b>Ersättare</b>					
M	Christian Rauer					
M	Kim Skerving	----				
M	Monika Smidestam					
L	Birgitta Johansson					
C	Mats Ifvarsson					
S	Eva Börjesson Nordin					
SD	Carina Rosengren					
MP	Sara Kjernholm					
	<b>Resultat</b>			<b>10</b>	<b>4</b>	

JA UR

Särskilt yttrande

### **Nu försvinner sista kommunala äldreboendet i Åkersberga.**

Vård och omsorgsnämnden har beslutat göra en upphandling av Solskiftet som idag är i egen regi. Varför man fattat beslut om det kan man inte med säkerhet uttala sig om. Det enda vi som sitter i nämnden vet är att verksamheten "inte balanserar". Den peng kommunen tillför räcker inte för att täcka kostnaderna. Sett till de underlag som presenterats kan vi konstatera att nämnden saknar de adekvata underlag som behövs för att fatta beslut i frågan.

Den styrande Alliansen, genom sina återkommande privatiseringar av egen verksamhet innebär att vi är på väg mot ett privatmonopol. Kommunen är garanten i vård och omsorgsfrågor och finns bara privata aktörer så tappar kommunen styrningen och kontrollen över frågorna och dess kostnader.

Den snabba handläggningstiden skapar också frågor. Anbudstiden löper ut i mars och tillträde redan i juni. Hur många anbud hinner komma in på denna korta tid? Kring detta kan några viktiga reflektioner göras. Att nämnden utan att ha ett rimligt beslutsunderlag för en så här fråga är häpnadsväckande. Alliansens ansvariga politiker besitter en sakral tro till att privatiseringar är en universallösning på alla politiska utmaningar, utmaningar de själva inte klarar att hantera.

Vid en verksamhetsövergång, som detta kommer bli, måste det tillträdande företaget ta över personalen under 1 år med samma principer man har just nu. Ingen vet vad som händer efter detta. Vi vet att personalkostnadernas utgör åttio procent av alla kostnader, därför kan man dra följande slutsats. Oavsett vilken driftsform Solskiftet har, kommer den givna kvalitén för de äldre att bli sämre. När en så pass personalintensiv verksamhet drivs med ett underskott på i runda tal tjugo procent, och där intäkterna är mer eller mindre förutbestämda finns bara ett sätt att nå ekonomisk balans. Att mixtra med personalkostnaderna. Det kan göras på många sätt. Lägre bemanningsgrad, färre specialistbesök, lägre löner, och så vidare.

Detta är inte rimligt. Dra tillbaks detta dåligt förarbetade och förankrade beslut och börja med att ge oss ansvariga i nämnden ett gediget beslutsunderlag, där alla förutsättningar och effekter utreds.

Socialdemokraterna i Vård och omsorgsnämnder i Österåker

- Roslagspartiet efterfrågar hur det kommer sig att det saknas en självkritisk rannsaking inom produktionsstyrelsens drift och översyn av verksamheten på Solskiftet äldreboende under kommunens tid som ansvariga utförare. Enligt pkt 1.2 näst sista stycket sista raden - ” god kvalitet och att säkerställa en stabil organisation för driften” i antagande av upphandlingsdokument. Hur kommer det sig att kommunens anställda - produktions styrelsen - inte lyckats med detta själva som man nu förväntar sig att en privat aktör ska genomföra.
- Datum för an budförfarande 11 mars och med start av verksamheten i ny regi 1 juni = mitt i sommar och semestrar. Varför så brottmål nu helt plötsligt?
- 5.12 Vite bör vara tydligare, skarpare och högre än 3%. Vem, när och hur säkerställs inspektioner att driften utförs enligt avtal?
- Bilaga 13 saknas i kallelsen pkt 6.1 Ersättning. Kan man fatta beslut när inte underlag tillhandahållits tro?
- Roslagspartiet i Vård och Omsorgsnämnden i Österåker avslår förslaget av upphandling i nuvarande form.

MADELEINE HÖCKELSTRÖM<sup>4</sup>

12/2-19

J. Höckelström<sup>4</sup>

KS § 1:21

Dnr. KS 2018/00067

## Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018

### Kommunstyrelsens beslut

*(förberedande beslut, vilket  
lagt till grund för senare  
beslut av såväl  
KS som KF.)*

*af.*

1. Budgetuppföljning för Österåkers kommun per november månad 2018 noteras till protokollet.
2. Kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar.

### Reservation

Ann-Christine Furustrand (S) lämnar en skriftlig reservation

I ärendet Österåker kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018 har ett beslutsförslag 2 lagts som inte har med ärendet att göra. Beslutsförslaget innebär att kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar. I tjänsteutlåtandet finns inget skriftligt underlag, inga presenterade fakta, som visar varför detta uppdrag och beslut skall genomföras, vad är orsaken? Vi kan gissa att det är ekonomiska aspekter som ligger bakom, men några fakta som konkret påvisar detta finns inte presenterade, inte heller som visar om beslutet kommer att leda till någon önskad effekt, och vad den effekten i så fall skulle vara?

Vad händer med personalen på äldreboendet? Är beslutet förhandlat med fackliga företrädare, vi befår att inte heller detta skett.

Solskiftet särskilda boende drivs idag med kommunen som huvudman, när beslutet är genomfört finns endast privata särskilda boenden kvar i Österåker, därmed har valfriheten att kunna välja mellan privat utövare och kommunal försvunnit. Vad beslutet får för konsekvenser för kommunen som är garant för de äldre som bor i särskilda boenden om en privat utövare lägger ner och kommunen har krav på att ta över omvårdanden, är också det uppgifter som saknas i beslutet.

Då vi anser att ett beslut att privatisera Solskiftets särskilda boende inte hör hemma i en ekonomisk rapport från förra året har vi yrkat avslag på förslaget. Beslutsförslaget är så illa underbyggt att vi inte kan anse att beslutet ens är att betrakta som berett.

Ann-Christine Furustrand

Michael Solander (MP) och Francisco Contreras (V) biträder Ann-Christine Furustrands (S) reservation.

### Sammanfattning

Resultatbudgeten för 2018 uppgår till 22 Mkr. Bokslutsprognosen per november månad visar inte någon större avvikelse jämfört med budget 2018. Prognosen har försämrats med 13 Mkr jämfört med månadsuppföljning per september månad. Det är i första hand Produktionsstyrelsen och Vård- och omsorgsnämnden som har redovisat sämre bokslutsprognos.

Forts.



Forts. KS § 1:21

### Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2018-12-20.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2018-12-13, § 1:5.

### Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till Kommunstyrelsens kontors beslutsförslag innebärande

1. Budgetuppföljning för Österåkers kommun per november månad 2018 noteras till protokollet.
2. Kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar.

Ann-Christine Furustrand (S) yrkar avslag på beslutssats två.

Francisco Contreras (V) och Michael Solander (MP) biträder Ann-Christine Furustrands (S) yrkande.

### Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) bifallsyrkande till beslutssats ett innebärande att Budgetuppföljning för Österåkers kommun per november månad 2018 noteras till protokollet och finner att så är fallet.

### Propositionsordning

Ordföranden frågar därefter om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) bifallsyrkande till beslutssats två innebärande att Kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskild boende i samråd med berörda förvaltningar eller enligt Ann-Christine Furustrands (S) avslagsyrkande på beslutssats två och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande.

### Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som är för Michaela Fletchers (M) yrkande röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista med 10 ja-röster och 4 nej-röster.

---

### Expedieras

- Kommundirektören
- Ekonomienheten
- Budget- och kvalitetsenheten
- Redovisningsenheten
- Controller KS/KF
- Kommunkansliet

**Omröstningslista**
**Kommunstyrelsen i Österåkers kommun (mandatperiod 2019 - 2022)  
KS 2019-01-07, § 1:21**

Parti	Ledamöter	Tjänstgörande	Ersättare	J	N	A
M	Johan Boström	X		X		
M	Hampe Klein	X		X		
M	Christina Funhammar	X		X		
L	Mathias Lindow, 1:e vice ordf.	X		X		
L	Ritva Elg	X		X		
C	Anne-Li Hilbert	X		X		
KD	Arne Ekstrand	X		X		
S	Ann-Christine Furustrand, 2:e vice ordf.	X			X	
S	Mats Larsson	-	Daniel L.		X	
RP	Roger Johansson	X		X		
SD	Anders Borelid	X		X		
V	Francisco Contreras	X			X	
MP	Michael Solander	X			X	
M	Michaela Fletcher, ordförande	X		X		
	<b>Ersättare</b>					
M	Conny Söderström	X				
M	Kenneth Netterström	X				
M	Conny Ling	X				
C	Björn Pålhammar	X				
KD	Mikael Ottosson	X				
S	Daniel Lundin	X				
RP	Hans Hellberg	X				
V	Christina Wulff	-				
	<b>Resultat</b>			<b>10</b>	<b>4</b>	<b>-</b>






2019-03-08

## Kallelse

Organ Kommunfullmäktige 3/2019


Plats Fullmäktigesalen, plan 4 i Alceahuset, Österåker

Tid Måndagen den 18 mars 2019 kl. 18.30

Kaffe och mackor serveras för fullmäktiges ledamöter och ersättare i anslutning till sammanträdet.

(Kommunfullmäktiges ersättare ombeds anmäla sin närvaro hos sekreteraren vid ankomst)

  
Ingela Gardner  
Kommunfullmäktiges ordförande

  
Stina Nilsson  
Kommunfullmäktiges sekreterare

## FÖREDRAGNINGSLISTA

1. Sammanträdets behörighet, kontroll av närvaro och val av två justerare
2. Fastställande av dagordning
3. Anmälningar
  - a. Information från Arbetsmiljöverket
4. Frågor och interpellationer

*Föredragande: Kommunstyrelsens ordförande Michaela Fletcher (M)*

- a. Svar på interpellation nr 1/2019 – I spåren av kommunens underskott?  
– av Ann-Christine Furustrand (S)
- b. Svar på interpellation nr 2/2019 – Österåkers skolor tvingas till besparingar  
– av Francisco Contreras (V)
- c. Svar på interpellation nr 3/2019 - Vart tänker du att lärarna skall vara om inte de skall vara i skolan?  
– av Mats Larsson (S)

## Beslutsärende

*Föredragande: Kommunstyrelsens ordförande Michaela Fletcher (M)*

5. Överlämnande av ansvaret för drift av Solskiftets särskilda boende till extern utförare (återremitterat ärende)

*(beslut på ordinarie Kommunstyrelsenssammanträde 2019-03-18)*



*Föredragande: Valberedningens ordförande Anneli Hogreve (M)*

## 6. Valärenden

- 6.1 – Bordlagt val av 1 ersättare (MP) i Val- och demokratinämnden för mandatperioden 2019-01-01– 2022-12-31
- 6.2 – Bordlagt val av en ersättare (MP) i Stockholms och Uppsala läns luftvårdsförbund för perioden 2019-01-01– 2022-12-31
- 6.3 – Bordlagt val av en god man enligt fastighetsbildningslagen för mandatperioden 2019-01-01-2022-12-31 för tätortsförhållanden
- 6.4 – Bordlagda val av nämndemän i Attunda Tingsrätt
- 6.5 – Övriga val
  - Entlediganden
  - Val med anledning av beviljade entlediganden
  - Anhållan om ny sammanräkning hos Länsstyrelsen

## 7. Nya motioner och interpellationer

## 8. Sammanrådets avslutande

Sammanträdet är öppet för allmänheten. Radio Österåker sänder på FM 103,7 MHz. Kommunfullmäktiges sammanträden sänds även med ljud och bild genom websändning. Websändningen går att följa på kommunens webbplats direkt samt i efterhand.

Handlingar finns tillgängliga i receptionen, Alceahuset, och på kommunens webbplats från och med den 8 mars 2019.

## Sammanträdesprotokoll för Kommunstyrelsen

Tid Måndagen den 18 mars 2019, kl. 15.00 – 16.23  
Plats Largen, Alceahuset, Åkersberga  
Närvarande Enligt bifogad närvarolista  
Utses att justera, § 4:2 Mats Larsson (S)

Sekreterare   
Fredrik Zethræus §§ 4:25-4:27 och § 4:32

Ordförande   
Michaela Fletcher (M) §§ 4:25-4:27 och § 4:32

Justerande   
Mats Larsson (S) §§ 4:25-4:27 och § 4:32

---

Anslagsbevis §§ 4:25-4:27 och § 4:32 justeras i omedelbar anslutning till sammanträdet

Justering tillkännagiven genom anslag 2019-03-19 - 2019-04-08

Organ Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum 2019-03-18  
Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliet, Alceahuset, Åkersberga



Fredrik Zethræus

KS § 4:25

Dnr. KS 2019/0054

## Återremitterat ärende – Överlämnande av ansvaret för drift av Solskiftets särskilda boende till extern utförare

### Kommunstyrelsens beslut

#### Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Uppdra åt Kommunstyrelsen att i samråd med berörda förvaltningar, efter genomförd upphandling, överlämna driften av Solskiftets särskilda boende till extern utförare, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2019-02-18

#### Kommunstyrelsen beslutar för egen del

1. Under förutsättning av Kommunfullmäktiges beslut om uppdrag till Kommunstyrelsen att i samråd med berörda förvaltningar, genomföra upphandling av driften av Solskiftets särskilda boende
2. Omedelbar justering av ärendet.

#### Särskilt yttrande

Arne Ekstrand (KS) lämnar ett särskilt yttrande

Den tidigare Produktionsstyrelsen har – trots flera års försök – inte lyckats vidtaga nödvändiga åtgärder för att lösa det ekonomiska läget beträffande Solskiftets särskilda boende. Vi beklagar detta.

Vi anser att det finns ett icke obetydligt värde i att kunna välja mellan kommunala och privata utförare vad gäller särskilda boenden. Dessutom borde man beakta vikten av att särskilt boende i egen regi borde finnas kvar i det fall kommunen har krav att ta över omvårdnaden om en privat utförare lägger ner.

Arne Ekstrand (KD)

Francisco Contreras (V) lämnar ett särskilt yttrande

Vänsterpartiet röstar nej till privatiseringen av Solskiftets särskilda boende.

1. Beslutet innebär att inga kommunala särskilda boende kommer att finnas kvar i Österåker. Det vill säga all verksamhet privatiseras. Med detta begränsas valfriheten. Kommuninvånarna kommer inte kunna välja mellan en kommunal och privat verksamhet. Den kommunala verksamheten garanterar en kvalitativ service till de boende.
2. Den kommunala verksamheten är viktig för personalen inom äldreomsorgen. Den lägger en miniminivå på arbetsvillkor och bemanning. Tyvärr är det konstaterat att utan kommunal verksamhet konkurrerar de privata aktörerna om att sänka kostnaderna genom att minska personalkostnaderna och sänka kvalitetsnivån.
3. Kommunen måste alltid vara redo att ta över en verksamhet om en privat utförare går i konkurs eller lägger ner. Det finns krav på att kommunen måste erbjuda särskilt boende. Utan

Forts.

Forts. KS § 4:25

en fungerande kommunal verksamhet tror vi att kommunen inte kommer att vara redo att ta ansvar för en verksamhet som läggs ner.

Francisco Contreras (V)

Reservation

Michael Solander (MP) lämnar en skriftlig reservation

Vi reserverar oss mot beslutet. Vi anser att kommunen borde värdera att ha en valfrihet på riktigt så våra äldre har möjlighet att välja ett icke privat alternativ där kommunen ansvarar för verksamheten.

Detta blir också en garant för äldreomsorg framgent om det privata närvaron falerar.

Istället anser vi att VON får i uppdrag att utreda ersättningsnivåer för Solskiftet pga särskilda förutsättningar (liten enhet och vikten av att minst ett boende är i kommunal regi)

Dessutom göra ett nytt omtag för att utveckla verksamheten som förslagsvis skulle kunna ges till en extern konsult som skulle kunna ge förslag på utveckling och ekonomi i balans samt att se över alla ersättningar inom äldreomsorgen inför budget 2020.

Michael Solander (MP)

Francisco Contreras (V) biträder Michael Solanders (MP) reservation.

Roger Johansson (RP) lämnar en skriftlig reservation

Roslagspartiet reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

Kravet i återremissyrkandet att redovisa alla förutsättningar skall ha utretts och redovisats i de nya handlingarna till KF 2019-03-18, har ej uppfyllts då endast två uttalanden i ett nytt PM säger att "det tidigare presenterade beslutsunderlaget i föreliggande ärende är tillfyllest, både med avseende beredning samt sakinnehåll" samt "alla olika alternativ har utretts".

På Solskiftets särskilda boende för äldre finns för närvarande 36 lägenheter som vid full beläggning ger en intäkt på 1.651:- per dygn ( 21.694.140:- per år). Den avdelning för växelboende om 9 lägenheter där möjlighet fanns att sälja vårdplatser till andra kommuner, har lagts ned och överlåtits till privat utförare. Lokalerna om dessa 9 lägenheter är idag tomställda utan verksamhet vilket medfört stort intäktsbortfall men bibehållen lokalkostnad.

Roslagspartiet anser att hela frågan är felaktigt hanterad och redovisad. Vi kräver att verksamheten blir kvar i kommunens förvaltning , eventuellt i bolagiserad form.

Roger Johansson (RP)

## Sammanfattning

I samband med Kommunstyrelsens behandling 2019-01-07 av ärende Dnr. KS 2018/0067 om Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018 beslutade om att uppdra åt kommundirektören att genomföra alternativ driftform av Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar.

Därefter har den berörda Vård- och omsorgsnämnden behandlat ärende Dnr. 2019/0007

Antagande av upphandlingsdokument för Solskiftets särskilda boende för äldre. Den fortsatta beredningen innebär att ärendet hänskjuts till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige för beslut.

Forts.

Forts. KS § 4:25

### Beslutsunderlag

- Michaela Fletchers (M) PM – Kompletterande information i det återremitterade ärendet rörande Solskiftets särskilda boende för äldre daterat 2019-03-07.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2019-03-06, § 3:19.
- Kommunfullmäktige har behandlat ärendet 2019-03-04, 2:14 – Återremitterades.
- Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2019-02-18.

### Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till Kommunstyrelsens kontors beslutsförslag innebärande Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Uppdra åt Kommunstyrelsen att i samråd med berörda förvaltningar, efter genomförd upphandling, överlämna driften av Solskiftets särskilda boende till extern utförare, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2019-02-18

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

Under förutsättning av Kommunfullmäktiges beslut om uppdrag till Kommunstyrelsen att i samråd med berörda förvaltningar, genomföra upphandling av driften av Solskiftets särskilda boende

Michaela Fletcher (M) yrkar på tillägg innebärande omedelbar justering av ärendet.

Michael Solander (MP), Francisco Contreras (V) och Roger Johansson (RP) yrkar avslag på ärendet

Mats Larsson (S) yrkar på tillägg innebärande

1. Att ärendet kompletteras med faktaunderlag som visar varför Österåkers kommun skall gå in i en situation av privatmonopol genom att göra sig av med det sista kommunalt drivna boendet, Storskiftet. Samt att en analys av konsekvenserna av en situation med privatmonopol.
2. Att fakta tas fram på vilket sätt en privat utförare skall kunna driva Solskiftets verksamhet och med vilka resurser jämfört med när verksamheten drevs i kommunal regi.

### Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande eller enligt Michael Solander (MP), Francisco Contreras (V) och Roger Johansson (RP) avslagsyrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande.

### Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som är för Michaela Fletchers (M) yrkande röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista (25A) med 8 ja-röster och 6 nej-röster.

Forts.

Forts. KS § 4:25

### Propositionsordning

Ordföranden frågar därefter om Kommunstyrelsen avslår Mats Larssons tilläggsyrkande och finner att så är fallet.

### Omröstning

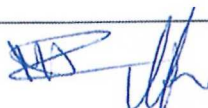
Omröstning begärs och ska verkställas. Den som vill avslå Mats Larssons (S) tilläggsyrkande röstar ja, den som är för Mats Larssons (S) tilläggsyrkande röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista (25B) med 8 ja-röster, 3 nej-röster och 3 avstår.

---

### Expedieras

- Produktionschefen
- Ekonomienheten
- Budget- och kvalitetsenheten
- Kommunkansliet



## Omröstningslista

**Kommunstyrelsen i Österåkers kommun (mandatperiod 2019 - 2022)**  
**KS 2019-03-18, § 4:25A**

Parti	Ledamöter	Tjänstgörande	Ersättare	J	N	A
M	Johan Boström	X		X		
M	Hampe Klein	X		X		
M	Christina Funhammar	X		X		
L	Mathias Lindow, 1:e vice ordf.	X		X		
L	Ritva Elg	X		X		
C	Anne-Li Hilbert	X		X		
KD	Arne Ekstrand	X		X		
S	Ann-Christine Furustrand, 2:e vice ordf.	-	Daniel L.		X	
S	Mats Larsson	X			X	
RP	Roger Johansson	X			X	
SD	Anders Borelid	X			X	
V	Francisco Contreras	X			X	
MP	Michael Solander	X			X	
M	Michaela Fletcher, ordförande	X		X		
	<b>Ersättare</b>					
M	Conny Söderström	X				
M	Kenneth Netterström	X				
M	Conny Ling	X				
C	Björn Pålhammar	X				
KD	Mikael Ottosson	X				
S	Daniel Lundin	X				
RP	Hans Hellberg	X				
V	Christina Wulff	X				
	<b>Resultat</b>			8	6	-



## Omröstningslista

Kommunstyrelsen i Österåkers kommun (mandatperiod 2019 - 2022)  
 KS 2019-03-18, § 4:25B

Parti	Ledamöter	Tjänstgörande	Ersättare	J	N	A
M	Johan Boström	X		X		
M	Hampe Klein	X		X		
M	Christina Funhammar	X		X		
L	Mathias Lindow, 1:e vice ordf.	X		X		
L	Ritva Elg	X		X		
C	Anne-Li Hilbert	X		X		
KD	Arne Ekstrand	X		X		
S	Ann-Christine Furustrand, 2:e vice ordf.	-	Daniel L.		X	
S	Mats Larsson	X			X	
RP	Roger Johansson	X				X
SD	Anders Borelid	X			X	
V	Francisco Contreras	X				X
MP	Michael Solander	X				X
M	Michaela Fletcher, ordförande	X		X		
	<b>Ersättare</b>					
M	Conny Söderström	X				
M	Kenneth Netterström	X				
M	Conny Ling	X				
C	Björn Pålhammar	X				
KD	Mikael Ottosson	X				
S	Daniel Lundin	X				
RP	Hans Hellberg	X				
V	Christina Wulff	X				
	<b>Resultat</b>			8	3	3





PM

Kommunstyrelsens ordförande  
Michaela Fletcher

Till Kommunfullmäktige

Datum 2019-03-07

## Kompletterande information i det återremitterade ärendet rörande Solskiftets särskilda boende för äldre.

Sedan några år har Solskiftets särskilda boende för äldre redovisat större underskott. Kommunstyrelsen har sedan 2017 anmodat den tidigare Produktionsstyrelsen att vidta åtgärder för att få en ekonomi i balans, vilket är ett krav enligt Kommunallagen. Det är också av väsentlig betydelse för att åstadkomma full konkurrensneutralitet. Ändå fortsätter de röda siffrorna lysa och varsla om att åtgärder krävs. Olika alternativ har utretts.

Som Kommunstyrelsens ordförande anser jag att det bästa alternativet är att driften av verksamheten övertas av en fristående entreprenör, efter en upphandling. Det finns många goda exempel på verksamheter som drivs med hög kvalitet i privat regi, där brukarbetygen är höga, med god kostnadseffektivitet. Lokaler och ”infrastruktur” är ju redan på plats så jag är övertygad om att det borde finnas ett intresse hos privata aktörer att ta över driften.

Beslutet – att ge Kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en upphandling av alternativ utförare – var uppe i Kommunfullmäktige måndagen den 4/3, men minoritetsåterremitterades med minsta möjliga röstmarginal. Ärendet kommer att tas upp på nytt på Kommunstyrelsen den 18/3 och ett extra Kommunfullmäktige kallas in till sammanträde samma kväll.

Enligt mitt förmenande är det tidigare presenterade beslutsunderlaget i föreliggande ärende tillfyllest, både med avseende på beredning samt sakinhåll.



Michaela Fletcher  
Kommunstyrelsens ordförande

## Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet

Till Kommunstyrelsen

Datum 2019-02-18  
Dnr KS 2019/0054

### Överlämnande av ansvaret för drift av Solskiftets särskilda boende till extern utförare

#### Sammanfattning

I samband med Kommunstyrelsens behandling 2019-01-07 av ärende Dnr. KS 2018/0067 om Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018 beslutade om att uppdra åt kommundirektören att genomföra alternativ driftform av Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar.

Därefter har den berörda Vård- och omsorgsnämnden behandlat ärende Dnr. 2019/0007 Antagande av upphandlingsdokument för Solskiftets särskilda boende för äldre. Den fortsatta beredningen innebär att ärendet hänskjuts till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige för beslut.

#### Beslutsförslag

##### Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Uppdra åt Kommunstyrelsen att i samråd med berörda förvaltningar, efter genomförd upphandling, överlämna driften av Solskiftets särskilda boende till extern utförare, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2019-02-18

##### Kommunstyrelsen beslutar för egen del

Under förutsättning av Kommunfullmäktiges beslut om uppdrag till Kommunstyrelsen att i samråd med berörda förvaltningar, genomföra upphandling av driften av Solskiftets särskilda boende

#### Bakgrund

Kommunstyrelsen har vid upprepade tillfällen behandlat ärenden, vilka belyst det ekonomiska läget inom produktionen, d.v.s. verksamhet som bedrivs i egen regi. Det ekonomiska läget beträffande Solskiftets särskilda boende påvisar stora svårigheter med att uppnå en budget i balans och i kommunens strävan om en god ekonomisk hushållning anses förslaget om att överlämna driften av det särskilda boendet som adekvat åtgärd.

#### Förvaltningens slutsatser

Det är framför allt produktionen som uppvisar en negativ ekonomisk avvikelse i 2018 års resultat och det krävs därför åtgärder med syftet att komma till rätta med avvikelserna (Bilaga 1). Förvaltningen tillstyrker mot bakgrund härav förslaget om att överlämna driften av Solskiftets särskilda boenden för äldre, i enlighet med det av Vård- och omsorgsnämnden godkända upphandlingsunderlaget (Bilaga 2) samt den bakomliggande utredning som togs fram av dåvarande produktionsförvaltning 2018-12-18 (Bilaga 3).

## Tjänsteutlåtande

Överlämnandet ska föregås av beslut av Kommunfullmäktige, i enlighet med Kommunallagens bestämmelser, Jfr. KL 10 kap. § 1.

### *under -* Bilagor

1. Utdrag ur protokoll 2019-01-07, KS § 1:21 - Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018, jämte tjänsteutlåtande daterat 2018-12-20, Dnr. KS 2018/0067
2. Antagande av upphandlingsdokument för Solskiftets särskilda boende för äldre, Dnr. VON 2019/0007 (Sekretess)
3. Produktionsförvaltningens utredning, daterad 2018-12-18

Staffan Erlandsson  
Kommundirektör



Peter Frème  
Kanslichef

---

Expedieras

KS § 1:21

Dnr. KS 2018/00067

## Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018

### Kommunstyrelsens beslut

1. Budgetuppföljning för Österåkers kommun per november månad 2018 noteras till protokollet.
2. Kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar.

### Reservation

Ann-Christine Furustrand (S) lämnar en skriftlig reservation

I ärendet Österåker kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018 har ett beslutsförslag 2 lagts som inte har med ärendet att göra. Beslutsförslaget innebär att kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar. I tjänsteutlåtandet finns inget skriftligt underlag, inga presenterade fakta, som visar varför detta uppdrag och beslut skall genomföras, vad är orsaken? Vi kan gissa att det är ekonomiska aspekter som ligger bakom, men några fakta som konkret påvisar detta finns inte presenterade, inte heller som visar om beslutet kommer att leda till någon önskad effekt, och vad den effekten i så fall skulle vara?

Vad händer med personalen på äldreboendet? Är beslutet förhandlat med fackliga företrädare, vi befarar att inte heller detta skett.

Solskiftet särskilda boende drivs idag med kommunen som huvudman, när beslutet är genomfört finns endast privata särskilda boenden kvar i Österåker, därmed har valfriheten att kunna välja mellan privat utövare och kommunal försvunnit. Vad beslutet får för konsekvenser för kommunen som är garant för de äldre som bor i särskilda boenden om en privat utövare lägger ner och kommunen har krav på att ta över omvårdanden, är också det uppgifter som saknas i beslutet.

Då vi anser att ett beslut att privatisera Solskiftets särskilda boende inte hör hemma i en ekonomisk rapport från förra året har vi yrkat avslag på förslaget. Beslutsförslaget är så illa underbyggt att vi inte kan anse att beslutet ens är att betrakta som berett.

Ann-Christine Furustrand

Michael Solander (MP) och Francisco Contreras (V) biträder Ann-Christine Furustrands (S) reservation.

### Sammanfattning

Resultatbudgeten för 2018 uppgår till 22 Mkr. Bokslutsprognosen per november månad visar inte någon större avvikelse jämfört med budget 2018. Prognosen har försämrats med 13 Mkr jämfört med månadsuppföljning per september månad. Det är i första hand Produktionsstyrelsen och Vård- och omsorgsnämnden som har redovisat sämre bokslutsprognos.

Forts.

Forts. KS § 1:21

### Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2018-12-20.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2018-12-13, § 1:5.

### Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till Kommunstyrelsens kontors beslutsförslag innebärande

1. Budgetuppföljning för Österåkers kommun per november månad 2018 noteras till protokollet.
2. Kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar.

Ann-Christine Furustrand (S) yrkar avslag på beslutssats två.

Francisco Contreras (V) och Michael Solander (MP) biträder Ann-Christine Furustrands (S) yrkande.

### Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) bifallsyrkande till beslutssats ett innebärande att Budgetuppföljning för Österåkers kommun per november månad 2018 noteras till protokollet och finner att så är fallet.

### Propositionsordning

Ordföranden frågar därefter om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) bifallsyrkande till beslutssats två innebärande att Kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskild boende i samråd med berörda förvaltningar eller enligt Ann-Christine Furustrands (S) avslagsyrkande på beslutssats två och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande.

### Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som är för Michaela Fletchers (M) yrkande röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista med 10 ja-röster och 4 nej-röster.

---

### Expedieras

- Kommundirektören
- Ekonomienheten
- Budget- och kvalitetsenheten
- Redovisningsenheten
- Controller KS/KI
- Kommunkansliet



## Omröstningslista

**Kommunstyrelsen i Österåkers kommun (mandatperiod 2019 - 2022)**  
**KS 2019-01-07, § 1:21**

Parti	Ledamöter	Tjänstgörande	Ersättare	J	N	A
M	Johan Boström	X		X		
M	Hampe Klein	X		X		
M	Christina Funhammar	X		X		
L	Mathias Lindow, 1:e vice ordf.	X		X		
L	Ritva Elg	X		X		
C	Anne-Li Hilbert	X		X		
KD	Arne Ekstrand	X		X		
S	Ann-Christine Furustrand, 2:e vice ordf.	X			X	
S	Mats Larsson	-	Daniel L.		X	
RP	Roger Johansson	X		X		
SD	Anders Borelid	X		X		
V	Francisco Contreras	X			X	
MP	Michael Solander	X			X	
M	Michaela Fletcher, ordförande	X		X		
	<b>Ersättare</b>					
M	Conny Söderström	X				
M	Kenneth Netterström	X				
M	Conny Ling	X				
C	Björn Pålhammar	X				
KD	Mikael Ottosson	X				
S	Daniel Lundin	X				
RP	Hans Hellberg	X				
V	Christina Wulff	-				
	<b>Resultat</b>			10	4	-




Kommunstyrelsens kontor  
Mohammed Khoban  
Datum 2018-12-20  
Dnr 2018/0067

Till Kommunstyrelsen

## Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018

### Beslutsförslag

#### Kommunstyrelsen beslutar

- 1- Budgetuppföljning för Österåkers kommun per november månad 2018 noteras till protokollet.
- 2- Kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskild boende i samråd med berörda förvaltningar.

#### Sakgrund

I enlighet med fastställda rutiner för ekonomiska uppföljningar ska kommunstyrelsens kontor redovisa bokslutsprognos per 2018-12-31 för Österåkers kommun. Kommunens finansiella mål följs upp och avstämning i förhållande till budget 2018 görs under året. Fokus ska läggas på en säkrare prognos och analys samt uppföljning av åtgärdsplaner för att fortsatt upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

Resultatbudgeten för 2018 uppgår till 22 Mkr. Bokslutsprognosen per november månad visar inte någon större avvikelse jämfört med budget 2018. Prognosen har försämrats med 13 Mkr jämfört med månadsuppföljning per september månad. Det är i första hand Produktionsstyrelsen och Vård- och omsorgsnämnden som har redovisat sämre bokslutsprognos.

Enligt SKL:s senaste bedömning är svensk ekonomi inne i en högkonjunktur. Prognosen för skatteintäkter via slutavräkning visar en positiv avvikelse om 7 Mkr jämfört med budget 2018.

Kommunen har för avsikt att hantera bidrag till utbyggnaden av Roslagsbanan till T-centralen via Odenplan inom ramen för exploateringsredovisningen (KF § 5:8, 2017-06-19). Av regeringens proposition 2016/17:45, Värdeåterföring vid satsningar på transportinfrastruktur, framgår att kommunerna inom ramen för exploateringsavtal får förhandla om medfinansieringsersättning. Ersättningen ska användas för att finansiera den infrastruktur som ger värdeökningen på marken som exploateringsavtalet avser. Eftersom staten under sommaren 2018 godkände avtalet med Sverigeförhandlingen har denna bokning genomförts till delårsbokslutet 2018. Alternativ lösning kan bli aktuellt med hänsyn till revisorernas synpunkter inför delårsbokslutet 2018. I så fall kan ett nytt beslut om finansiering föreslås senare under året till Kommunfullmäktige.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I STOCKHOLM	
2019 -01- 21	
Målnr: 1606-108	
Aktbil: 2	Avd: 33

### Riktade stadsbidrag

Förutom olika typer av riktade bidrag för nyanlända/flyktingar beräknas att kommunen under 2018 få drygt 53 Mkr enligt nedan:

• Kommunstyrelsens kontor	2,2 Mkr
• Skolförvaltning	4,6 Mkr
• Kultur- och fritidsförvaltning	1,2 Mkr
• Socialförvaltning	10,2 Mkr
• Produktionsförvaltning	34,8 Mkr
• Byggnadsnämnden	0,2 Mkr

Respektive nämnd kommer att redovisa olika typer av stadsbidrag tillsammans med månadsuppföljning per september månad.

### Sammanfattning

Nämndernas bokslutsprognos (exkl. PS) pekar på negativ avvikelse om 13,1 Mkr jämfört med vad som budgeterats. Det är i första hand Socialnämnden -10 Mkr (flyktingverksamhet) och Vård- och omsorgsnämnden -4 Mkr (äldreomsorg) samt Skolnämnden -5 Mkr (flera elever inom särgymnasium och flera elever gått om) som har prognostiserat med negativa avvikelser. Nämndernas analysarbete kommer att utvecklas för att i enlighet med kommunens ekonomiska styrregler redovisa säkrare prognoser tillsammans med åtgärdsplaner under 2019.

Byggnadsnämnden +2,7 Mkr (sambetalda resor och bostadsanpassningsbidrag), Kultur- och fritidsnämnden +1,5 Mkr (färre elever på musikskolan och ej förbrukade medel för bl.a. mötesplatser) samt Miljö- och hälsoskyddsnämnden +1,2 Mkr (försenad rekryteringsprocess, akuta händelser har finansierats inom tidigare ram).

Nämndernas bokslutsprognos per november månad har försämrats jämfört med tidigare månader. Kvalitetssäkring av nämndernas bokslutsprognos uppfattas fortfarande som en utmaning och ska förbättras under 2019.

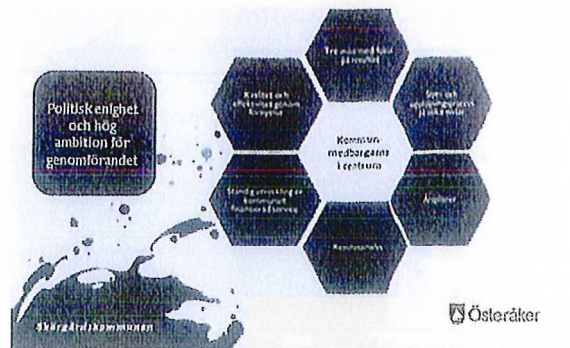
Kommundirektören har fått i uppdrag (KS § 7:4 (2018-05-28)) att vidta åtgärder för att höja förvaltningarnas prognossäkerhet vid nästkommande månadsuppföljning.

Det är viktigt att respektive nämnd kvalitetssäkrar bokslutsprognosen i början av året med hänsyn till kända faktorer som bl.a. volymer, indexuppräknning, befolkningsprognos samt utfall för den aktuella perioden.

Kommunfullmäktige har fastställt en modell för mål- och resultatstyrning med ett medborgarperspektiv. I modellens sex olika delar ingår uppföljning och analys med fokus på resultat. För att kvalitetssäkra målstyrningen och öka prognossäkerheten ska modellen kommuniceras i hela organisationen på olika nivåer.



## Mål- och resultatstyrning i Österåker



Centrala poster prognostiserar en positiv avvikelse om 37,1 Mkr jämfört med budget. Detta förklaras i första hand av realiserade vinster för placeringar, kommunalskatt, inkomstutjämnning samt stadsbidrag från boverket. Skatteintäkterna visar en positiv avvikelse om knappt 5,6 Mkr i form av slutavräkning. Inkomstutjämnningssystemet visar en positiv avvikelse om ca 5 Mkr enligt SCB:s prognos med hänsyn till bl.a. utveckling av antal invånare i hela Sverige och Österåkers kommun. Stadsbidrag från Boverket har beviljats med knappt 9 Mkr. Finansiella intäkter kommer att visa en positiv avvikelse om ca 30 Mkr med hänsyn till den nya redovisningslagen. Regleringsposten för pensionskostnaden har i dagsläget prognostiserat en negativ avvikelse om knappt 14 Mkr beroende på i första hand ökade kostnader för förmånsbestämda höginkomsttagare.

Rubrik	Oktober	November
KF	-0,6	-0,6
KS	0,6	1,2
KFN	0	1,5
SKN	0	-5,0
VON	-4,0	-4,0
BN	1,7	2,7
MHN	0,8	1,2
SN	-10	-10
<b>Summa nämnder</b>	<b>-11,5</b>	<b>-13,1</b>
Centrala poster	31,5	37,1
Summa. Inkl. centrala poster	22,0	24,0

PS	-20,0	-24,0
<b>Summa kommunen</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Produktionsstyrelsen prognostiserar en negativ avvikelse om 24 Mkr jämfört med budget. Detta är en kraftig försämring jämfört med bokslutsprognosen i augusti

månad. Kvaliteten på Produktionsstyrelsens internbudget ska förbättras och internbudget på enhetsnivå ska tydliggöras innan verksamhetsåret börjar. Pengen för olika verksamhetsområden är i princip kända redan under oktober månad när Kommunstyrelsen hanterar budgetförslaget till Kommunfullmäktige.

Resultatenheterna har avsatt totalt 4,77 % i snitt dels för gemensamma kostnader inkl. kostnader för behovsstyrd administration och dels för utjämningsreserv. 4,77 % motsvarar 43,3 Mkr. Utöver 4,77 % har enhetschefernas personalkostnader på ca 30,1 Mkr budgeterats centralt i staben som finansieras kollektivt för cheferna inom vissa verksamhetsområden (förskola, grundskola, äldreomsorg och funktionsnedsättning). Bruttobudget inkl. interna poster för PS motsvarar cirka 1 091 Mkr.

Verksamhet 2018	Budget Brutto	Prognos Avvikelse
Förskolor	171,6	0
Skolor	546,2	-18,3
Kultur och fritid	46,0	0,6
Äldreomsorg	46,3	-7,5
Funktionsnedsättning	159,8	-3,3
Måltid	43,6	0
Staben	73,4	0
Utjämningsreserv	4,5	4,5
<b>Totalt</b>	<b>1 091,4</b>	<b>-24,0</b>

I ”Styrmodellprinciper för beställar- och utförarorganisationen” som fastställts av Kommunfullmäktige, framgår bl.a.

- Produktionsstyrelsen ska fastställa budget för resultatenheterna
- Produktionsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av verksamheten sker månatligen på enhetsnivå. Uppföljningen ska omfatta prestationer, kvalitet, personal och ekonomi.
- Vid större avvikelser ansvarar Produktionsstyrelsen för att åtgärder vidtas och handlingsplaner upprättas i syfte att komma till rätta med avvikelserna.
- Produktionsstyrelsen sammanställer och rapporterar månatligen till Kommunstyrelsen om verksamhetens utveckling avseende produktion, kvalitet, personal och ekonomi.
- Produktionsstyrelsen ansvarar för hur över- och underskott på de olika enheterna ska hanteras i bokslutet

- Som huvudprincip gäller att alla över/underskott tas med till kommande år. De redovisas som förändring av respektive resultatenhets egna kapital.

Kommunstyrelsen har gett i uppdrag (KS § 1:19, 2018-01-08) att bilda en arbetsgrupp bestående av kommundirektör, skoldirektör, produktionschef samt budget- och kvalitetschef för att följa upp att berörda dokument efterlevs, bl.a. ”Styrmodellprinciper för beställar- och utförarorganisation” och den av Kommunfullmäktige antagna modellen för ”Mål- och resultatstyrning”.

Produktionsstyrelsen § 2:5 (2018-02-22) har gett uppdrag till produktionschefen att återkomma med förslag till lämpliga åtgärdsplaner avseende ekonomi inom sarskolan och äldreomsorgen. Produktionsstyrelsen § 3:4 (2018-02-22) har också gett uppdrag till produktionschefen att till sammanträdet 24 maj återkomma med konsekvensbeskrivna åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans. Effekten av ytterligare åtgärdsplaner som påverkar resultaten, ska redovisas vid nästkommande månadsuppföljningar.

Produktionsstyrelsen § 5:5 (2018-05-28) har gett ytterligare uppdrag till produktionschefen att arbeta vidare med åtgärder vid Ljusterö vård och omsorg för att uppnå en budget i balans budgetåret 2018 samt planperioden 2019-2020. Redovisning av vidtagna åtgärder har skett på Produktionsstyrelsens sammanträde den 19:e juni 2018.

Verksamhet	Avvikelse, mkr								
	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Aug.	Sep.	okt.	Nov.
Förskolor	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,5	0,5	0,0
Skolor	-4,2	-2,1	-2,7	-3,2	-3,2	-3,5	-8,5	-15,0	-18,3
Äldreomsorg	-3,0	-3,4	-3,9	-3,9	-3,9	-6,5	-7,3	-7,3	-7,5
Funktionsnedsättning	-1,0	-0,9	-0,9	-1,4	-1,4	-1,7	-3,6	-2,8	-3,3
Kultur & fritid	0,6	0,0	-0,5	-0,5	-0,5	0,4	0,0	0,0	0,6
Måltid	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0
Centrala poster	2,3	1,9	0,6	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultatutjämningsreserv	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
<b>Summa</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>-3,0</b>	<b>-4,0</b>	<b>-4,0</b>	<b>-6,0</b>	<b>-14,0</b>	<b>-20,0</b>	<b>-24,0</b>

Som framgår av ovanstående tabell har bokslutsprognosen försämrats under året (mars noll, april -3 Mkr och maj -4 Mkr, augusti -6 Mkr, september -14 Mkr, oktober -20 Mkr och -24 Mkr per november) och kan försämrats ytterligare till följd av att planerade åtgärdsplaner inte viddas fullt ut.

Det är skolverksamheten som har försämrats kraftigt under september och oktober månad. Flera skolor har rekryterat mer personal inför höstterminen 2018 medan antal elever är i princip på samma nivå som vårterminen 2018. Produktionens antagande för höstterminens budget var 170 fler elever än det faktiska antalet elever i september månad. Dessutom överstiger övriga kostnader (bl.a. köp av varor) budgeten för vissa grundskolor.

I början av oktober har produktionschefen uppmanat samtliga rektorer att kvalitetssäkra uppföljningsmaterial, att gå igenom aktuell elev- och personalsammansättning per enhet. Berörda skolor ska presentera åtgärdsplaner så att personalsammansättningen ska matcha/motsvara den aktuella elevvolymen. Vid en första genomgång inom produktionsförvaltningen har det konstaterats att endast marginella effekter kommer att uppnås under 2018. Fokus läggs på att

respektive enhet ska gå in i budgetåret 2019 med ekonomi i balans (det ska bli rätt kostym så att personalsammanställningen motsvarar elevvolymen).

Österåkers kommun har utvecklat skolpengen under de åtta senaste åren och skolpengen är högre än flera jämförbara kommuner. Flera friskolor som har lika villkor klarar verksamheten samt att flera nya friskolor vill etablera sig i Österåkers kommun. Alla utförare driver verksamheter på lika villkor med hänsyn till konkurrensneutralitet.

Produktionsförvaltningen har att följa ”Styrmodellsprinciper för beställar- och utförarorganisationen” som har antagits av Kommunfullmäktige. Bland annat står där att uppföljning av verksamheten ska ske månatligen på enhetsnivå och ska omfatta prestationer, kvalitet, personal och ekonomi.

För övrigt har kommundirektören kallat representanter från produktionsförvaltningen, skolförvaltning, socialförvaltningen samt budget- och kvalitetseenheten för att åtgärda andra delar av de utmaningar som produktionsförvaltningen står inför.

Vid månadsuppföljning per oktober har Kommunstyrelsen fattat följande beslut bl.a:

- Respektive nämnd anmodas att upprätta internbudget för 2019 i balans tillsammans med berörda styrtal och dessa ska fastställas vid första sammanträdet under 2019.
- Kommundirektör får i uppdrag att prognoser för olika verksamheter ska implementeras i ekonomisystemet på samma nivå som budget fr.o.m. jan 2019. Detta ska vara klart vid månadsuppföljning per februari 2019.
- Kommundirektör får i uppdrag att internbudget för alla resultatenheter inom produktionsförvaltning ska kvalitetssäkras.

### Investeringar

Investeringsutgifter för budget 2018 uppgår till 130,7 Mkr. Detta fördelas mellan Samhällsbyggnad inom KS (121,2 Mkr), Byggnadsnämnden (2,5 Mkr), Produktionsstyrelsen (4 Mkr) samt IT (3 Mkr). På inkomstsidan har för Samhällsbyggnad budgeterats 23,5 Mkr. Investeringar redovisas på projektnivå enligt kommunens ekonomiska styrregler.

Bokslutsprognosen för investering inom samhällsbyggnadsförvaltning pekar inre på någon större avvikelse i förhållande till budget för utgifter (nettoinvestering visar en negativ avvikelsen på drygt 2 Mkr).

Enligt Kommunfullmäktiges beslut redovisas investeringar på projektnivå enligt bilaga 3. Stora avvikelser kommer att rapporteras till Kommunfullmäktige för ev. ombudgetering mellan olika projekt. Som framgår av sammanställningen finns det stora avvikelser mellan olika projekt

- Åsättra Hamn (budget 1,4 Mkr och prognos 2,8 Mkr)

- Sjökarbyvägen (budget 0 Mkr och prognos 2,3 Mkr)
- Omvandlingsområden (budget 0 och prognos 1,3 Mkr)
- Runö Gårds södra (budget 8,3 Mkr och prognos 6,4 Mkr)
- CPL-väg 276-Sockenvägen (budget 9,6 Mkr, prognos 3,3 Mkr)
- Åkersberga station (budget 0,5 Mkr, prognos 3,9 Mkr)
- Margretelundsvägen -Söralidsvägen (budget 6,4 Mkr, prognos 3 Mkr)
- Handverkarsvägen, bollplan (budget 9 Mkr, prognos 6,5 Mkr)
  
- Åsättra hamn  
Upphandling av den sista etappen för återställande av upplagsytan är slutförd. Entreprenaden är i startskedet och beräknas vara klar för slutbesiktning i oktober. På grund av förseningar i uppstart av entreprenaden under 2017 så faller den outnyttjade delen av budgeten över på detta år. Prognosen ändras därför till 2,8 Mkr vilket medför en negativ avvikelse om 1,4 Mkr.
  
- Sjökarbyvägen  
Projektet saknar budget för 2018. Förseningar beror av att projektet utökats samt av missgynnsamma väderförhållanden. Projektet kommer slutföras i sommar. Prognosen för 2018 uppgår till 2,3 Mkr, vilket medför en lika stor negativ avvikelse.
  
- Omvandlingsområden  
Tre följande projekt har ingen budget 2018:
  - A- Svinninge lokalgata. Förrättningskostnaderna skulle varit utbetalda i sin helhet under 2017 men det har visat sig finnas avvikelser i form av felräkning från lantmäteriet, vilket genererar stora förrättningskostnader och handläggningskostnader.
  - B- Svinninge GC väg, Norr. Förrättningskostnaderna skulle varit utbetalda i sin helhet under 2017 men det har visat sig finnas avvikelser i form av felräkning från lantmäteriet, vilket genererar stora förrättningskostnader och handläggningskostnader.
  - C- Täljö Vägskäl. Lång hanteringstid hos lantmäteriet för utbetalning av ersättningslängd till fastighetsägare för inlösen Husby ga:12 till allmän platsmark har gjort att utbetalningarna görs under 2018.
  
- Runö Gårds södra  
Budget för projektet är 8,3 Mkr. På grund av problem med markförhållanden och leverans av föreskrivna produkter har projektet försenats och kommer inte att färdigställas under 2018 som har planerats. Prognosen är 6,4 Mkr. Projektet har beviljats statlig medfinansiering på 1,35 Mkr.
  
- CPL-väg 276-Sockenvägen (budget 9,6 Mkr, prognos 3,3 Mkr)  
Projektet omfattar nu endast byggnationen av Långhundravägen, den lokalgata som ska ansluta till den temporära cirkulationsplatsen.

- Åkersberga station (budget 0,5 Mkr, prognos 3,9 Mkr)  
Prognosen höjs vilket medför en negativ avvikelse med 3,4 mnkr. Detta beror på marklösenkostnader som kommer tidigare än förutsatt och att projekteringen av den nya järnvägsparken tagits över av kommunen istället för att ligga hos SL.
- Margretelundsvägen -Söralidsvägen (budget 6,4 Mkr, prognos 3 Mkr)  
Projektet ”Margretelundsvägen - Söralidsvägen, dubbla körfält väg 276 etapp4” har försenats vilket medför en förskjutning i betalplanen.
- Hantverkarsvägen, bollplan (budget 9 Mkr, prognos 6,5 Mkr)  
Prognosen för utgifter är lägre då bygglovets har försenats.

Utöver investeringsutgifter finns **investeringsinkomster** om 23,5 Mkr budgeterade för 2018. Detta avser dels Kommunstyrelse (23,2 Mkr) och dels Byggnadsnämnden (0,3 Mkr). Bokslutsprognosen för investeringsinkomster inom Samhällsbyggnadsförvaltning pekar på en negativ avvikelse om ca 2,2 Mkr i förhållande till budgeten. Detta förklaras i första hand av statsbidrag för CPL väg 276- Sockenvägen som har skjutit upp.

#### Finansiella tillgångar

Placering av medel på 130 Mkr har gjorts enligt kommunens policy för förvaltning av pensionsmedel. Detta klassificeras som omsättningstillgångar och är kontinuerligt föremål för köp – och försäljning. Ca. 55% av medlen placeras inom nominella räntepapper, ca 4% inom real ränteobligationer samt ca 41% inom aktierelaterade instrument. Totalt har tillgångarna i pensionsportföljen ett marknadsvärde på cirka 171,7 Mkr.

För bevakning och rapportering av pensionsportföljen samarbetar kommunen med Söderberg & Parter Placeringsrådgivning AB. En särskild rapport från Söderberg & Partner bifogas som bilaga 4.

Överlikviditet på 300 Mkr har under 2014 placerat med hänsyn till KI:s policy för överlikviditet. Ytterligare 100 tkr har också placerat inför årsredovisning 2017. Cirka 65 % av medlen placeras inom nominella räntepapper och cirka 35% inom strukturerade instrument med kapitalgaranti.

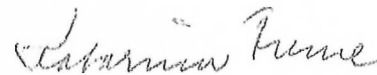
Marknadsvärdet på tillgångarna per 2018-11-30 är 423,9 Mkr. Detta är ca 5,6 Mkr lägre än årsredovisning 2017. En särskild rapport från Söderberg & Partner bifogas som bilaga 5. Kommunens likvida medel vid årets början för 2018 var ca 142 Mkr. Detta ligger på bankkonto utan ränteintäkter med hänsyn till Sveriges reporänta på – 0,50 procent. Det bedöms inte att finnas möjligheter att placera ytterligare i dagsläget. Likviditeten ska täcka löpande utbetalningar på både drift och investeringar.

Riksdagen har beslutat om en ny kommunal bokförings- och redovisningslag utifrån förslagen i utredningen "En ändamålsenlig kommunal redovisning" (SOU 2016:24). Särskilda regler ska införas för värdering av finansiella instrument. Finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska värderas till verkligt värde. Orealiserade vinster i värdepapper ska inte beaktas vid beräkningen av årets resultat efter balanskravjusteringar. Vid beräkningen av årets resultat eller balanskravjusteringar ska inte heller återföring av realiserade vinster i värdepapper beaktas. Lagen träder i kraft fr o m 2019. Detta innebär för kommunen att realiserade vinster för placeringar ger effekt på knappt 40 Mkr.

Realiserade vinster på 8 Mkr har beräknats i budget för 2018 men hänsyn till den nya redovisningslagen kommer att visa ett större överskott. I dagsläget prognostiserats ett överskott på ca 28 Mkr.



Mohammed Khoban  
Budget- och kvalitetschef



Katarina Freme  
Ekonomichef

Bilagor:

- 1- Sammanställning av driftbudget och bokslutsprognos för 2018
- 2- Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos för 2018
- 3- Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos inom Kommunstyrelsen på projektnivå.
- 4- Månadsrapport för pensionsportföljen per november 2018
- 5- Månadsrapport för överlikviditet per november 2018

**SAMMANSTÄLLNING AV DRIFTBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS FÖR 2018**  
**EKONOMISKA UPPFÖLJNING T.O.M. NOVEMBER MÅNAD**

RESULTATBUDGET (TKR)	BUDGET 2018	Prognos 2018	AVVIKELSE MOT BUD.
KOMMUNFULLMÄKTIGE	630	960	330
KOMMUNSTYRELSEN	97 220	98 320	1 100
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	7 400	6 900	-500
SKOLNÄMND	91 700	102 600	10 900
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	73 500	73 500	0
BYGGNADSNÄMND	14 300	14 900	600
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND	5 200	5 650	450
SOCIALNÄMND	63 050	60 550	-2 500
<b>SUMMA INTÄKTER</b>	<b>353 000</b>	<b>363 380</b>	<b>10 380</b>
KOMMUNFULLMÄKTIGE	-12 900	-13 830	-930
KOMMUNSTYRELSEN	-262 870	-262 770	100
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	-87 850	-85 850	2 000
SKOLNÄMND	-1 187 400	-1 203 300	-15 900
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	-673 750	-677 750	-4 000
BYGGNADSNÄMND	-47 350	-45 300	2 050
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND	-13 700	-13 000	700
SOCIALNÄMND	-151 650	-159 150	-7 500
<b>SUMMA KOSTNADER</b>	<b>-2 437 470</b>	<b>-2 460 950</b>	<b>-23 480</b>
<b>SUMMA NÄMNDER</b>	<b>-2 084 470</b>	<b>-2 097 570</b>	<b>-13 100</b>
REGLERINGSPOST PENSIONER	-47 000	-61 000	-14 000
KAPITALKOSTNAD	10 470	12 870	2 400
STATSBIDRAG, MAXTAXA	14 500	14 500	0
OFÖRUTSEDD VERKSAMHET	-8 000	-5 400	2 600
LOKALER	-1 000	-4 600	-3 600
MARKFÖRSÄLJNING	0	0	0
<b>VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD</b>	<b>-2 115 500</b>	<b>-2 141 200</b>	<b>-25 700</b>
SKATTEINTÄKTER	1 905 700	1 911 300	5 600
BIDRAG(UTJÄMNINGSSYSTEM)	120 900	135 000	14 100
FASTIGHETSAVGIFT	94 100	94 100	0
FINANSIELLA INTÄKTER	18 200	48 200	30 000
FIN KOSTNAD PENSIONSSKULD	-1 000	-1 000	0
FIN KOSTNADER	-400	-400	0
<b>ÅRETS RESULTAT</b>	<b>22 000</b>	<b>46 000</b>	<b>24 000</b>
PRODUKTIONSSTYRELSEN	0	-24 000	-24 000
<b>ÅRETS RESULTAT INKL. PS</b>	<b>22 000</b>	<b>22 000</b>	<b>0</b>



# ÖSTERÅKERS KOMMUN

Kommunstyrelsens kontor

Bilaga 2  
2018-12-16

## SAMMANSTÄLLNING AV INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS FÖR 2017 MÅNADSUPPFÖLJNING PER NOVEMBER MÅNAD

Text	Budget 2018	Prognos 2018	Budget- avvikelse	Utfall 2017
KS	-124 200	-121 960	2 240	-99 776
Varav IT	-3 000	-3 000	0	-1 228
Varav SBF	-121 200	-118 960	2 240	-98 548
BN	-2 500	-2 500	0	-1 706
PS	-4 000	-4 000	0	-6 332
<b>Summa utgifter</b>	<b>-130 700</b>	<b>-128 460</b>	<b>2 240</b>	<b>-107 814</b>
Inkomster				
KS	23 200	20 960	-2 240	3 144
BN	300	300	0	447
<b>Summa inkomster</b>	<b>23 500</b>	<b>21 260</b>	<b>-2 240</b>	<b>3 591</b>
<b>Summa netto</b>	<b>-107 200</b>	<b>-107 200</b>	<b>0</b>	<b>-104 223</b>

INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS PER PROJEKTNIVÅ INOM KS  
Prognos 2018

Projekt - år 2018	Utgifter			Inkomster			Netto- avvikelse
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	
<b>Attraktiv offentlig plats &amp; skärgård</b>	<b>-16 200</b>	<b>-17 650</b>	<b>-1 450</b>	<b>750</b>	<b>360</b>	<b>-390</b>	<b>-1 840</b>
Bryggor	-500	-500	0				0
Hantverksvägen, bollplan enl policyn	-9 000	-6 500	2 500		0	0	2 500
Murkelvägen, lekplats enl policyn	-400	-3 250	-2 850			0	-2 850
Skånstaparken	-400	-400	0			0	0
Slussen, vattenreglering o slussportar	-200	-200	0			0	0
Strandängarna Svinnenge, LONA	-700	-850	-150	350	360	10	-140
Trygghetsåtgärder - Effektbelysning och	-2 100	-1 700	400	400	0	-400	0
Åkers kanal Stadspark (exkl fiskvandring	-1 500	-1 500	0			0	0
Åsättra Hamn, muddring inkl. återställning	-1 400	-2 750	-1 350			0	-1 350
						0	0
						0	0
<b>Stadsutveckling /Trafikplan</b>	<b>-50 800</b>	<b>-43 450</b>	<b>7 350</b>	<b>19 600</b>	<b>17 100</b>	<b>-2 500</b>	<b>4 850</b>
CPL väg 276-Sockenvägen, pilstugetomt	-9 550	-3 700	5 850	4 000	1 000	-3 000	2 850
Infartsparkering, kollektivtrafikåtgärder	-1 500	0	1 500	600	0	-600	900
Järnvägsbro Rallarvägen - Planskild kors	-32 850	-32 850	0	15 000	15 000	0	0
Margretelundsvägen - Söralidsvägen, du	-6 400	-3 000	3 400			0	3 400
Åkersberga station	-500	-3 900	-3 400		1 100	1 100	-2 300
<b>Omvanligsområden</b>	<b>0</b>	<b>-1 270</b>	<b>-1 270</b>				<b>-1 270</b>
Fäljö vägskal	0	-300	-300				-300
Svinnenge lokal (Nantes)	0	-530	-530				-530
3C väg Svinnenge (Nantes)	0	-440	-440				-440
<b>Reinvestering, gator och vägar</b>	<b>-22 400</b>	<b>-29 080</b>	<b>-6 680</b>	<b>2 050</b>	<b>1 070</b>	<b>-980</b>	<b>-7 660</b>
Belysning - gator och vägar	-1 700	-1 700	0			0	0
Knipvägen etapp 3 (proj ing etp 2 - 2015/	-500	-1 100	-600			0	-600
Margretelundsvägen, vägåtgärder helhet	-5 000	-5 400	-400			0	-400
Styrsystem belysning, inkl. utredning	-150	-150	0			0	0
Säbybron	-800	-1 900	-1 100			0	-1 100
Söralidsvägen etapp 3 Favoriten (Sörav-	-500	-550	-50			0	-50
Åtgärder vid skolor	-5 850	-7 700	-1 850	1 550	790	-760	-2 610
Junderhåll - broar och tunnlar	-3 400	-4 200	-800		0	0	-800
Jsterskärsstation och passage	-400	-400	0		0	0	0
Junderhåll - gator och vägar	-3 800	-3 400	400	500	280	-220	180
Stiftårvägen DP Tråsättra 1:94 fd bergsä	-300	-300	0		0	0	0
Sjökarbyvägen (Getingvägen-Spinnarvägen)	0	-2 280	-2 280				-2 280
<b>Beläggningsåtgärder</b>	<b>-6 000</b>	<b>-5 600</b>	<b>400</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>400</b>
Beläggningsåtgärder	-6 000	-5 600	400			0	400

INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS PER PROJEKTNIVÅ INOM KS  
Prognos 2017

Projekt - år 2018	Utgifter			Inkomster			Netto- avvikelse
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	
<b>Gång och cykelvägar</b>	<b>-16 590</b>	<b>-11 790</b>	<b>2 900</b>	<b>700</b>	<b>1 900</b>	<b>1 200</b>	<b>4 100</b>
Cykelåtgärder - GC-nätet	-2 600	-2 600	0	700	550	-150	-150
Margretelundsvägen etp 3 (Gårdslötsv-F)	-1 600	-600	1 000			0	1 000
Sockenvägen/Stenhagsvägen - belysning	-90	-90	0			0	0
Runö Gårds södra	-8 300	-6 400	1 900	0	1 350	1 350	3 250
Cykelstråk Täljö/Rydbo	-4 000	-2 100					
<b>Kultur &amp; Fritid</b>	<b>-5 810</b>	<b>-6 670</b>	<b>-860</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-860</b>
Badplatser - Reinvestering	-1 000	-1 000	0		0	0	0
Bastu Domarudden	-700	-700	0		0	0	0
Fornminnesområden, restaurering och in	-410	-410	0		0	0	0
Hinderbana	-500	-500	0		0	0	0
Konst i offentlig miljö	-600	-600	0		0	0	0
Ridstigar med belysning	-500	-500	0		0	0	0
Skatepark, cykelpark, ungdomspark			0		0	0	0
domarudden brygga	-300	-300	0		0	0	0
bolltält	0	0	0		0	0	0
slussvaktarbostaden	-1 000	-1 000	0		0	0	0
Tunaborgen	0	0	0		0	0	0
Tingshuset norrö	-60	-60	0		0	0	0
Mountalinbikebanan		-855	-855		0	0	-855
Friidrottsanläggning	-740	-745	-5		0	0	-5
<b>Miljöåtgärder</b>	<b>-700</b>	<b>-750</b>	<b>-50</b>	<b>100</b>	<b>530</b>	<b>430</b>	<b>380</b>
Fiskvandringssväg	-200	-100	100		0	0	100
Smedbyån	-500	-650	-150	100	530	430	280
<b>Digitala kartor</b>	<b>-2 700</b>	<b>-2 700</b>	<b>0</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
			0				
<b>Totalt SBF inom KS</b>	<b>-121 200</b>	<b>-118 960</b>	<b>340</b>	<b>23 200</b>	<b>20 960</b>	<b>-2 240</b>	<b>-1 900</b>
IT	-3 000	-3 000	0				0
<b>Totalt inom KS</b>	<b>-124 200</b>	<b>-121 960</b>	<b>340</b>	<b>23 200</b>	<b>20 960</b>	<b>-2 240</b>	<b>-1 900</b>

-121200 -124507 3307

# Bilaga 4

## YTTERLIGARE EN TURBULENT MÅNAD

Tillg. 172 Mkr 0,0%

Max aktier 44,0% +0,0%

- Oro kring en potentiell avmattning i den globala tillväxten fortsatte att präglade de finansiella marknaderna under större delen av november. Månaden avslutades dock i dur efter att den amerikanska Fed-chefen Jerome Powell indikerat att styrräntan nu börjar närma sig "neutral" nivå, vilket marknaden tolkade som att centralbanken inte kommer höja räntan i samma utsträckning som tidigare antytts. Detta tillsammans med förhoppningar om en positiv utveckling i handelskriget mellan USA och Kina fick börserna att stiga under de avslutande handelsdagarna i månaden och USA-börsen slutade månaden upp +2,0% i lokal valuta. Theresa May färdigställde under månaden det första utkastet av Storbritanniens brexitavtal. Även om EU har godkänt avtalet råder det tvivel om huruvida det kommer röstas igenom av det brittiska parlamentet. Den ökade risken för en hård Brexit fick pundet att som mest falla 2,6% mot euron under månaden. I övrigt föll WTI-oljan 22% i november, vilket innebär den sämsta månaden på över tio år. Stockholmsbörsen (SIX PRX) föll under månaden med 1,6%, vilket innebär en positiv avkastning om 1,7% sedan årsskiftet. Den europeiska aktiemarknaden (MSCI Europe) sjönk också men med 1,0% i lokal valuta och 1,6% i svenska kronor. Tillväxtmarknaderna (MSCI Emerging Markets) vände upp denna månad och steg med 4,1% i lokal valuta, vilket motsvarar 3,4% upp i svenska kronor. Den globala aktiemarknaden (MSCI World) steg under månaden med 1,2% i lokal valuta och 0,5% i svenska kronor. Volatiliteten tilltog ytterligare på den svenska aktiemarknaden (OMX 1Y) under månaden och steg från 15,6% till 15,9%. På den amerikanska börsen (SPX 1Y) sjönk dock volatiliteten något från 17,7% till 17,2% och även den europeiska börsens volatilitet (SX5E 1Y) sjönk, från 15,3% till 15,0%. På valutamarknaden stärktes den svenska kronan mot de flesta större valutorna och en dollar handlades vid månadsskiftet för 9,11 kronor, en euro för 10,30 kronor och ett brittiskt pund för 11,62 kronor. Sett till räntemarknaden steg yelden på den reala svenska statsobligationen 3104 (förfall 2028) under månaden med 3 punkter till -1,36% och yelden på den kortare, 3102 (förfall 2020), steg med hela 34 punkter till -2,25%. Yelden på den nominella svenska statsobligationen 1053 (förfall 2039) föll under månaden med 12 punkter till 1,19% medan den kortare obligationen 1047 (förfall 2020) sjönk med 3 punkter till -0,46%. Vid månadsskiftet var den 10-åriga svenska break-even inflationen 1,87%.

### Konsolidering

2018-11-30

#### Portfölj i relation till bokförd skuld

Marknadsvärderade tillgångar	171,7
Bokförd skuld (2017-12-31)	888,4
Bokförd konsolidering	19,3%

- Under månaden har följande transaktioner skett:

#### TRANSAKTIONER UNDER MÅNADEN

Datum	Typ av transaktion	Instrument	Nominellt belopp/	
			Likvidbelopp	Antal andelar
2018-11-01	Sålt	Spirit Aktiefond Stabil	794 426	-1 241
2018-11-02	Köpt	Nordica Institutionell Kortränta	-8 714 784	7 710
2018-11-30	Kupon	Stora Båltförbindelsen 4,0% 2020-12-01	2 702 258	
			-7 559 156	

## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Grundläggande förutsättningar.....	1
2	Österåkers riskmål.....	1
2.1	Specificerat riskmål.....	1
3	Tillgångar.....	1
3.1	Utveckling jämfört med index.....	2
3.2	Avstämning mot tillgångslimit.....	3
3.3	Avstämning mot kreditlimit.....	3
3.4	Förväntad tillgångsutveckling.....	4
3.5	Ränteportföljen.....	5
3.6	Aktieportföljen.....	5
4	Dynamisk aktiallokering.....	6
5	Ordlista.....	7

# 1 GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

Denna rapport är baserad på antagandet om marknadsneutrala förutsättningar. Det innebär att inga marknadsbedömningar favoriseras framför andra utan följer vad som är neutralt i en effektiv marknadsekonomisk värld.

Enkelt uttryckt kan en finansiell tillgångsavgkastning över tiden beskrivas av två termer: förväntad avgkastning och risk.

Antaganden om förväntad avgkastning:

- Räntebärande instrument förväntas i genomsnitt avkasta enligt aktuell marknadshandlad räntekurva. På riktigt lång sikt förväntas en lång nominell obligation ge 0,5%-enheter mer i årlig avgkastning jämfört med kortränta.
- Aktier förväntas i snitt avkasta 3,4% utöver kort nominell ränta, plus risktillägg.

Ovanstående antaganden om risk härleds från aktuellt marknadshandlade priser på optioner.

# 2 ÖSTERÅKERS RISKMÅL

## 2.1 SPECIFICERAT RISKMÅL

Österåker Kommuns mål med pensionsmedelsförvaltningen är att säkerställa framtida pensionsutbetalningar. Utöver detta är målet att den långsiktiga avgkastningen på pensionsportföljen ska uppgå till 3 procentenheter per år i reala termer. Med real avgkastning avses nominell avgkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI).

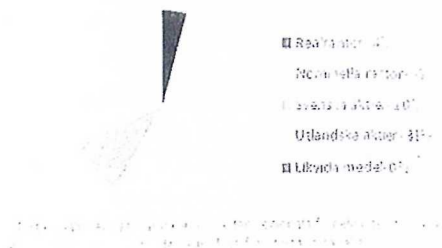
I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i kapitalförvaltningen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 15 procent i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad).

Aktuell maximal aktieandel i beräknas utifrån riskbuffert, dvs marginalen i förhållande till golvet (skyddsnivån), samt risken i portföljens tillgångar, mätt som implicit volatilitet.

# 3 TILLGÅNGAR

I detta avsnitt betraktas endast tillgångssidan. Enligt vår riskklassificering av tillgångarna bestod allokeringen i slutet av november av 40,9% aktier, varav 9,5% var exponerat mot Sverige och 31,4% mot utländska aktier.

## TILLGÅNGSALLOKERING



## VÄRDEPAPPERSFÖRTECKNING 2018-11-30

Nedanstående tabell är en sammanställning av portföljnehavet per 2018-11-30. Aktuellt marknadsvärde på tillgångarna är 172 mkr varav ca 0 mkr är likvida medel.

TILLGÅNGAR	Nominellt belopp			Månads- avkastning	Loptid	Rating (Moody's   S&P)	Vikt	Duration	Anskaffnings- Bekfört värde 2018-11-30	Realiserade vinster/förluster 2018-11-30
	Antal andelar	Marknadsvärde 2018-11-30	2018-11-30							
<b>NOMINELLA RÄNTOR</b>										
Nordea Institutionell Företagsobligationsfond	171 498	18 009 174	-0,6%			10%	5,0		18 410 326	-401 152
Nordea Institutionell Korränta	7 210	8 710 448	-0,1%			5%	0,7		8 714 784	-4 336
Simplicity Företagsobligationer A	124 733	15 481 863	-0,6%			9%	0,9		15 000 923	480 940
Simplicity Likviditet	257 234	28 496 339	-0,2%			17%	0,4		28 530 733	-34 394
SPP Obligationsfond	40 371	6 010 383	0,4%			4%	4,4		6 000 000	10 383
Öhman FRN Hållbar A	155 979	18 926 787	-0,4%			10%	0,1		17 000 000	-73 213
<b>Totalt nominella räntor</b>		<b>93 634 993</b>	<b>-0,3%</b>				<b>55%</b>	<b>1,6</b>		
<b>REALRÄNTOR</b>										
Stora Bållförbindelsen 4,0% 2020-12-01	5 000 000	7 503 002	-0,4%	2020-12-01		Aaa   NR	4%	2,0	7 048 793	451 957
<b>Totalt realräntor</b>		<b>7 503 002</b>	<b>-0,4%</b>				<b>4%</b>	<b>2,0</b>		
<b>Totalt räntor</b>		<b>101 137 994</b>	<b>-0,3%</b>				<b>59%</b>	<b>1,6</b>		
<b>SVENSKA AKTIER</b>										
SEB Hållbarhetsfond Sveige Index Ltd.	54	8 329 926	-1,0%				5%		7 057 323	1 272 603
Spillan Aktiefond Stabil	10 040	6 510 359	-0,9%				4%		6 763 907	-253 548
<b>Totalt direktägda aktier och fonder</b>		<b>14 840 285</b>	<b>-1,0%</b>				<b>9%</b>			
<b>Totalt svenska aktier inkl. strukturerade produkter</b>		<b>14 840 285</b>	<b>-1,0%</b>				<b>9%</b>			
<b>UTLÄNDSKA AKTIER</b>										
Didner & Gerge Global	13 697	3 653 331	0,3%				2%		3 600 000	53 331
SPP Emerging Markets Plus A	37 895	5 237 470	4,2%				3%		5 411 450	-173 980
SPP Europa Plus A	50 011	4 981 636	-0,5%				3%		5 001 070	-19 434
SPP Global Plus A	161 765	23 140 684	0,5%				13%		22 444 067	696 618
Öhman Etlisk Index USA	53 043	12 413 240	2,1%				7%		11 562 422	850 818
<b>Totalt direktägda aktier och fonder</b>		<b>49 426 380</b>	<b>1,2%</b>				<b>29%</b>			
<b>GLOBALA STRUKTURERADE PRODUKTER</b>										
Danske Bank AIO Global 2020-06-10	6 000 000	5 987 400	-0,1%	2020-06-10		A2   A	3%	1,5	6 057 260	-120 660
<b>Totalt globala strukturerade produkter</b>		<b>5 987 400</b>	<b>-0,1%</b>				<b>3%</b>	<b>1,5</b>		
<b>Totalt utländska aktier inkl. strukturerade produkter</b>		<b>55 413 760</b>	<b>1,0%</b>				<b>32%</b>			
<b>Totalt aktier</b>		<b>70 264 045</b>	<b>0,6%</b>				<b>41%</b>			
<b>LIKVIDA MEDEL</b>										
Likvida medel		270 209					0%		270 209	
<b>Totalt likvida medel</b>		<b>270 209</b>					<b>0%</b>			
<b>TOTALT</b>		<b>171 662 248</b>	<b>0,0%</b>				<b>100%</b>	<b>1,6</b>	<b>168 873 267</b>	<b>2 735 930</b>

Instrumenten är indelade efter huvudsaklig exponering. Avkastningen per instrument är beräknad utifrån att instrumentet innehåvs oavbrutet från den första dagen i månaden till den sista, inklusive eventuella utdelningar och kuponger. Avkastningen per delportfölj och totalportföljen är justerad för eventuella transaktioner som har gjorts under perioden, vilket gör att den kan skilja sig från genomsnittet av avkastningen på de enskilda instrumenten. Totaldurationen beräknas exklusive strukturerade produkter.

### 3.1 UTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Nedan utvärderas förvaltningsresultatet gentemot för portföljen relevanta index.

#### TILLGÅNGSUTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Tillgångsflag	Index	Tillgångsavgivning sena sista månaden	Indexavgivning senaste månaden	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond	0,3%	0,4%	0,7%
Svenska reala räntebärande värdepapper	OMRX Real	0,0%	0,3%	0,1%
Svenska aktier	SIX PRIX	1,0%	1,6%	0,5%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEI)	1,0%	0,8%	0,2%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	0,9%	1,1%	0,3%
<b>Exponering</b>				
	Index	Tillgångsavgivning sena sista månaden	Indexavgivning senaste månaden	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond	0,3%	0,4%	1,3%
Svenska reala räntebärande värdepapper	OMRX Real	0,2%	1,7%	1,4%
Svenska aktier	SIX PRIX	0,3%	1,7%	1,7%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEI)	1,3%	0,5%	-1,3%
<b>Totalportföljen</b>	<b>Sammansatt jämförelseindex</b>	<b>0,9%</b>	<b>3,1%</b>	<b>-2,2%</b>

Källa för index: Bloomberg

### 3.2 AVSTÄMNING MOT TILLGÅNGSLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyen visar att pensionsportföljen ligger inom de limiterna som definieras för respektive tillgångsslag.

#### AVSTÄMNING MOT POLICY

Tillgångsslag	Portfölj (Mnkr)		Limiter	
	2018-11-30	Andel av portfölj 2018-11-30	Min	Max
Likvida medel	0	0%	0%	15%
Nominella räntepapper	94	55%	0%	100%
Realränteobligationer	8	4%	0%	100%
Aktier	70	41%	0%	65%
varav svenska aktier	16	23%	0%	40%
varav utländska aktier	54	77%	60%	100%
Alternativa tillgångar	0	0%	0%	10%

### 3.3 AVSTÄMNING MOT KREDITLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyen visar att pensionsportföljen ligger inom de limiterna som definieras för respektive tillgångsslag.

#### KREDITLIMITER ENLIGT POLICY

Ratingkategori		Durationskategori				Max andel per emittent	
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. 3-7 år	N. >7 år	Σ Motpart	0-1 år
		Σ K till N	Σ L till N	Σ M till N	N		
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	100%	100%	100%	100%	100%	100%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	100%	85%	70%	60%	15%	15%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	80%	60%	40%	25%	10%	10%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	50%	30%	20%	10%	5%	5%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	20%	10%	5%	0%	5%	5%

#### KREDITEXPONERING SOM POLICY

Ratingkategori		Durationskategori			
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. 3-7 år	N. >7 år
		Σ K till N	Σ L till N	Σ M till N	N
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	8%	8%	0%	0%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	3%	3%	0%	0%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	3%	3%	0%	0%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	3%	3%	0%	0%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	0%	0%	0%	0%

#### KREDITEXPONERING PER KATEGORI

Ratingkategori		Durationskategori			
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. 3-7 år	N. >7 år
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa		0%	4%	0%	0%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa		0%	0%	0%	0%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3		0%	0%	0%	0%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3		0%	3%	0%	0%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3		0%	0%	0%	0%



#### KREDITEXPONERING PER MOTPART

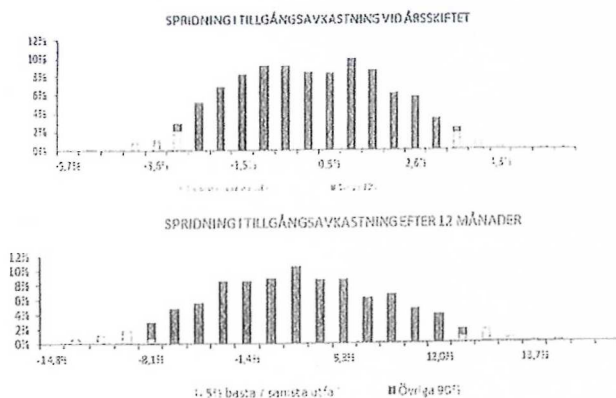
Motpart	Σ Motpart	0-1 år	Rating-kategori
Stora Båltförbindelsen	4%	4%	A
Danske Bank	3%	3%	D

#### 3.4 FÖRVÄNTAD TILLGÅNGSUTVECKLING

Spridningen i de marknadsvärderade tillgångarna är betydande de närmaste 12 månaderna. Gränsen för de 5% bästa utfallen är +13,3% medan de 5% sämsta underskrider -8,5%. Avkastningen är nominellt beräknad. De marknadsvärderade tillgångarnas avkastning förväntas bli 2,3% det kommande året.

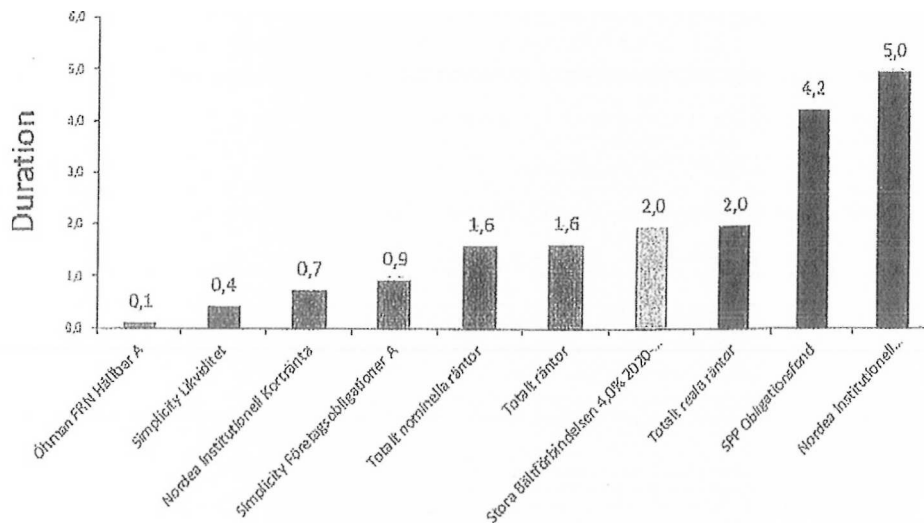
Förväntad utveckling av tillgångsportföljen	Tillgångsvärde (mkr)	Förväntad avkastning
Aktuella marknadsvärderade tillgångar	171,7	
Simulering - 1 år		
Medelvärde	175,7	2,3%
5% högsta	194,6	13,3%
5% lägsta	157,1	-8,5%
0,5% lägsta	149,8	-12,7%
Simulering - årsskiftet		
Medelvärde	171,9	0,2%
5% högsta	177,6	3,5%
5% lägsta	166,6	-2,9%
0,5% lägsta	164,3	-4,3%

Simuleringen betraktar samtliga tillgångar som marknadsvärderade samt justerar tillgångsvärdena för förväntade in- och utflöden.



### 3.5 RÄNTEPORTFÖLJEN

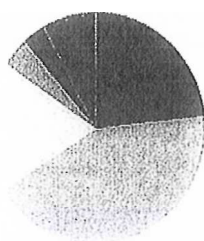
Durationen på den totala portföljen var 1,6 år.



### 3.6 AKTIEPORTFÖLJEN

Till aktieportföljen räknas svenska och utländska direktägda aktier, värdepappersfonder samt strukturerade produkter med huvudsaklig exponering mot svenska och eller utländska aktiemarknader. Diagrammet nedan visar aktieportföljens regionala fördelning.

REGIONAL FÖRDELNING AKTIEPORTFÖLJ



- Sverige- 23%
- Nordamerika- 43%
- Europa- 18%
- Asien ex. Japan- 4%
- Japan- 3%
- Tillväxtmarknader- 8%

## 4 DYNAMISK AKTIEALLOKERING

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Målet är att andelen aktier ska justeras så att aktieportföljen som mest kan tappa 15% i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värde den sista dagen varje månad).

När vi marknadsvärderar tillgångarna i aktieportföljen och relaterar dem till riskbufferten så visar analysen en liten riskmarginal. Marginalen ned till säkerhetsgolvet är 12,0%, vilket betyder att tillgångarna kan minska 12,0% i värde innan de når säkerhetsgolvet.

Sannolikheten att gå under skyddsnivån någon gång på ett års sikt (givet att aktuell allokering bibehålls) är låg. Analysen ger att den högsta tillåtna 44,0%. Oavsett vad risksimuleringen visar är förvaltningen av kapitalet alltid underkastad rådande placeringspolicy.

Aktuell aktieexponering uppgår till 40,9% och understiger därmed maximal andel enligt riskmodellen med 3,1%

### Risköversikt - Dynamisk aktieallokering

	2018-11-30	2018-10-31
Portföljens marknadsvärde (Mkr)	171,7	171,6
Skydds nivå (Mkr)	151,0	151,0
Riskbuffert (Mkr)	20,6	20,6
Aktuell marginal (%)	12,0%	12,0%
Maximal aktieandel	44%	44%
Aktuell aktieexponering (%)	41%	41%

## 5 ORDLISTA

*Duration* = genomsnittliga löptiden för ett antal kassaflöden (värdeviktad). I våra beräkningar använder vi beräkningsmodellen "modifierad duration".

*Förväntad avkastning* = den långsiktiga värdetillväxten i ett finansiellt instrument

*Förväntad volatilitet / risk* = ett annat ord för implicit volatilitet (se nedan)

*Golvmargin* = anger hur mycket mindre säkerhetsgolvet är än jämförelsemåttet (vanligtvis den marknadsvärderade eller bokförda konsolideringen)

*Golvris* = Sannolikheten (risken) att gå igenom säkerhetsgolvet med aktuell allokering över en viss tidshorisont

*Historiskt observerad volatilitet* = Ett statistiskt mått på storleken på upplevda kurssvängningar. Beräknas på historiska data – är bakåtblickande och därför trögrörlig.

*Implicit volatilitet* = visar marknadens aktuella förväntningar på framtida kurssvängningar. Beräknas ur marknadshandlade optioner via Black – Scholes formel. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

*Korrelation* = ett statistiskt mått på olika marknaders samvariation. En korrelationskoefficient på +1 innebär att två marknader rör sig i perfekt samklang med varandra. Om däremot en marknad stiger samtidigt som en annan faller, det vill säga de är i perfekt motfas till varandra, så är korrelationskoefficienten -1. Alla variationer mellan dessa ytterligheter ger en korrelationskoefficient mellan -1 och +1.

*Maximalt tillåten andel aktier* = andelen aktier som maximalt får innehas så att säkerhetsgolvet inte äventyras. Beräknas utifrån simuleringsmodellen.

*Målkassaflöden* = den del av pensionskulden som täcks av fonderingen och som löpande bevakas av riskkontrollen

*Säkerhetsgolv* = den säkerhetsnivå som riskkontrollen inte får understiga. Säkerhetsgolvet är vanligtvis definierat som en andel av det marknadsvärderade nuvärdet av målkassaflödena.

*Volatilitet* = ett statistiskt mått på storleken på kurssvängningar över tiden. Beräknas vanligtvis som en standardavvikelse enligt Normal-fördelningen. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

Som grund till rapporten har källor använts som i god tro bedömts vara tillförlitliga. Söderberg & Partners kan inte garantera riktigheten i denna information eller ta på sig något ansvar för fullständighet. Söderberg & Partners ansvarar inte för direkta eller indirekta skador eller förluster, inklusive men inte begränsat till, förlorad och utebliven vinst, som kan uppkomma till följd av användandet av denna rapport eller dess innehåll.

## YTTERLIGARE EN TURBULENT MÅNAD

Tillg. 419 Mkr 0,1%

Max aktier 32,0% +0,0%

- Oro kring en potentiell avmattning i den globala tillväxten fortsatte att prägla de finansiella marknaderna under större delen av november. Månaden avslutades dock i dur efter att den amerikanska Fed-chefen Jerome Powell indikerat att styrräntan nu börjar närma sig "neutral" nivå, vilket marknaden tolkade som att centralbanken inte kommer höja räntan i samma utsträckning som tidigare antytts. Detta tillsammans med förhoppningar om en positiv utveckling i handelskriget mellan USA och Kina fick börserna att stiga under de avslutande handelsdagarna i månaden och USA-börsen slutade månaden upp +2,0% i lokal valuta. Theresa May färdigställde under månaden det första utkastet av Storbritanniens brexitavtal. Även om EU har godkänt avtalet råder det tvivel om huruvida det kommer röstas igenom av det brittiska parlamentet. Den ökade risken för en hård Brexit fick pundet att som mest falla 2,6% mot euron under månaden. I övrigt föll WTI-oljan 22% i november, vilket innebär den sämsta månaden på över tio år. Stockholmsbörsen (SIX PRX) föll under månaden med 1,6%, vilket innebär en positiv avkastning om 1,7% sedan årsskiftet. Den europeiska aktiemarknaden (MSCI Europe) sjönk också men med 1,0% i lokal valuta och 1,6% i svenska kronor. Tillväxtmarknaderna (MSCI Emerging Markets) vände upp denna månad och steg med 4,1% i lokal valuta, vilket motsvarar 3,4% upp i svenska kronor. Den globala aktiemarknaden (MSCI World) steg under månaden med 1,2% i lokal valuta och 0,5% i svenska kronor. Volatiliteten tilltog ytterligare på den svenska aktiemarknaden (OMX 1Y) under månaden och steg från 15,6% till 15,9%. På den amerikanska börsen (SPX 1Y) sjönk dock volatiliteten något från 17,7% till 17,2% och även den europeiska börsens volatilitet (SX5E 1Y) sjönk, från 15,3% till 15,0%. På valutamarknaden stärktes den svenska kronan mot de flesta större valutorna och en dollar handlades vid månadsskiftet för 9,11 kronor, en euro för 10,30 kronor och ett brittiskt pund för 11,62 kronor. Sett till räntemarknaden steg yelden på den reala svenska statsobligationen 3104 (förfall 2028) under månaden med 3 punkter till -1,36% och yelden på den kortare, 3102 (förfall 2020), steg med hela 34 punkter till -2,25%. Yelden på den nominella svenska statsobligationen 1053 (förfall 2039) föll under månaden med 12 punkter till 1,19% medan den kortare obligationen 1047 (förfall 2020) sjönk med 3 punkter till -0,46%. Vid månadsskiftet var den 10-åriga svenska break-even inflationen 1,87%.
- Under månaden har inga transaktioner skett.
- Den beräknade maximala aktieandelen uppgår denna månad till 32% medan aktuell andel aktier, som det visas i tillgångstabellen uppgår till 35%. I den aktuella aktieandelen ingår dock 11% globala aktieindexobligationer vilka har ingen eller mycket låg aktieexponering. I praktiken är därmed aktieexponeringen ca 24%.

4% av portföljen utgörs av Nordea AIO Global 2018-12-17 denna obligation har inte längre någon aktieexponering då denna har fasats ut och marknadsvärdet kommer att betalas ut under december. Marknadsvärdet för de övriga två aktieindexobligationerna som tillsammans utgör 7% av portföljen, Danske AIO Europa 2019-07-05 samt Danske Bank AIO Global 2020-06-10 är under sina respektive nominella belopp som erhålles vid förfall och dessa är därmed att betraktas som nominella obligationer. Söderberg & Partners rekommenderar att dessa till kommande rapport omklassificeras till nominella obligationer för att bättre spegla dess exponering och risk.

## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Grundläggande förutsättningar .....	1
2	Österåkers riskmål .....	1
2.1	Specifiserat riskmål .....	1
3	Tillgångar .....	1
3.1	Utveckling jämfört med index .....	2
3.2	Avstämning mot tillgångslimit .....	3
3.3	Avstämning mot kreditlimit .....	3
3.4	Förväntad tillgångsutveckling .....	4
3.5	Ränteportföljen .....	5
3.6	Aktieportföljen .....	5
4	Dynamisk aktiallokering .....	6
5	Ordlista .....	7

## 1 GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

Denna rapport är baserad på antagandet om marknadsneutrala förutsättningar. Det innebär att inga marknadsbedömningar favoriseras framför andra utan följer vad som är neutralt i en effektiv marknadsekonomisk värld.

Enkelt uttryckt kan en finansiell tillgångsavkastning över tiden beskrivas av två termer: förväntad avkastning och risk.

Antaganden om förväntad avkastning:

- Räntebärande instrument förväntas i genomsnitt avkasta enligt aktuell marknadshandlad räntekurva. På riktigt lång sikt förväntas en lång nominell obligation ge 0,5%-enheter mer i årlig avkastning jämfört med kortränta.
- Aktier förväntas i snitt avkasta 3,4% utöver kort nominellränta, plus risktillägg.

Ovanstående antaganden om risk härleds från aktuellt marknadshandlade priser på optioner.

## 2 Österåkers riskmål

### 2.1 SPECIFICERAT RISKMÅL

Österåker kommuns syfte med överlikviditetsförvaltningen är att på ett effektivt sett hantera det överskott som kommunen har i form av likviditet. Målet med förvaltningen är att överlikviditetsportföljens långsiktiga avkastning ska uppgå till 2 procentenheter per år i reala termer. Med real avkastning avses nominell avkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI).

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i kapitalförvaltningen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 10 procent i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad).

Aktuell maximal aktieandel i beräknas utifrån riskbuffert, dvs marginalen i förhållande till golvet (skyddsnivån), samt risken i portföljens tillgångar, mätt som implicit volatilitet.

## 3 TILLGÅNGAR

I detta avsnitt betraktas endast tillgångssidan. Enligt vår riskklassificering av tillgångarna bestod allokeringen i slutet av november av 34,6% aktier, varav 8,5% var exponerat mot Sverige och 26,1% mot utländska aktier.

### TILLGÅNGSALLOKERING



## VÄRDEPAPERSFÖRTECKNING 2018-11-30

Nedanstående tabell är en sammanställning av portföljinnehavet per 2018-11-30. Aktuellt marknadsvärde på tillgångarna är 419 mkr varav ca 0 mkr är likvida medel.

TILLGÅNGAR	Nominellt belopp			Leptid	Rating (Moody's / S&P)	Vikt	Duration	Anskaffnings- Bokfört värde 2018-11-30	Realiserade vinster/förluster 2018-11-30
	Antal andelar	Marknadsvärde	Månads- avkastning						
<b>NOMINELLA RÄNTOR</b>									
Nordea Institutionell Företagsobligationsfond	234 176	24 591 106	-0,6%		6K	5,0		26 221 289	-1 630 183
Simplicity Likviditet	1 147 498	127 119 800	-0,2%		30%	0,4		126 984 538	135 262
SPP Obligationsfond	184 274	27 434 656	0,4%		7%	4,4		27 500 000	-65 344
Öhman FRN Hållbar A	458 968	49 807 233	-0,4%		12%	0,1		50 000 000	192 767
Öhman Företagsobligationsfond Hållbar A	191 917	22 557 981	-0,2%		5%	2,7		22 700 000	-142 019
Öhman Grön Obligationsfond A	226 502	22 618 459	-0,2%		5%	2,7		22 700 000	-81 541
<b>Totalt nominella räntor</b>		<b>274 129 236</b>	<b>-0,2%</b>			<b>65%</b>	<b>1,5</b>		
<b>Totalt räntor</b>		<b>274 129 236</b>	<b>-0,2%</b>			<b>65%</b>	<b>1,5</b>		
<b>SVENSKA AKTIER</b>									
SEB Hållbarhetsfond Sverige Index Utd.	29	4 420 103	-1,0%			1%		4 500 000	-69 897
Spiltan Aktiefond Stabil	4 563	2 958 843	-0,9%			1%		3 000 000	-41 157
<b>Totalt direktägda aktier och fonder</b>		<b>7 388 947</b>	<b>-0,9%</b>			<b>2%</b>			
<b>SVENSKA STRUKTURERADE PRODUKTER</b>									
SHB AIO Sverige IS28L 2018-12-17	18 000 000	19 026 000	-0,1%	2018-12-17	Aa2   AA	5%	0,0	18 010 508	1 015 492
<b>Totalt svenska strukturerade produkter</b>		<b>19 026 000</b>	<b>-0,1%</b>			<b>5%</b>	<b>0,0</b>		
<b>Totalt svenska aktier inkl. strukturerade produkter</b>		<b>26 414 947</b>	<b>-0,3%</b>			<b>6%</b>			
<b>UTLÄNDSKA AKTIER</b>									
SPP Emerging Markets Plus A	54 260	7 499 288	4,2%			2%		7 800 000	-300 712
SPP Global Plus A	150 260	21 494 913	0,5%			5%		22 150 000	-655 087
Öhman Eüsk Index USA	157 070	36 757 618	2,1%			5%		35 000 000	1 757 618
Öhman Global Hållbar A	29 267	6 771 720	1,8%			2%		7 000 000	-228 280
<b>Totalt direktägda aktier och fonder</b>		<b>72 523 539</b>	<b>1,8%</b>			<b>1%</b>			
<b>GLOBALA STRUKTURERADE PRODUKTER</b>									
Danske AIO Europa 2019-07-05	10 000 000	9 852 000	-1,4%	2019-07-05	A2   A	2%	0,6	10 050 163	-207 163
Danske Bank AIO Global 2020-06-10	19 000 000	18 960 100	-0,1%	2020-06-10	A2   A	5%	1,5	19 176 360	-216 260
Nordea AIO Global 2018-12-17	15 000 000	17 112 000	0,2%	2018-12-17	Aa3   A+	4%	0,0	15 008 757	2 103 243
<b>Totalt globala strukturerade produkter</b>		<b>45 924 100</b>	<b>-0,3%</b>			<b>11%</b>	<b>0,8</b>		
<b>Totalt utländska aktier inkl. strukturerade produkter</b>		<b>118 447 639</b>	<b>1,0%</b>			<b>28%</b>			
<b>Totalt aktier</b>		<b>144 862 586</b>	<b>0,7%</b>			<b>35%</b>			
<b>LIKVIDA MEDEL</b>									
Likvida medel		11 672				0%		11 672	
<b>Totalt likvida medel</b>		<b>11 672</b>				<b>0%</b>			
<b>TOTALT</b>		<b>419 003 494</b>	<b>0,1%</b>			<b>100%</b>	<b>1,5</b>	<b>417 822 287</b>	<b>1 181 206</b>

Instrumenten är indelade efter huvudsaklig exponering. Avkastningen per instrument är beräknat utifrån att instrumentet innehåller oavbrutet från den första dagen i månaden till den sista, inklusive eventuella utdelningar och kuponger. Avkastningen per delportfölj och totalportföljen är justerad för eventuella transaktioner som har gjorts under perioden, vilket gör att den kan skilja sig från genomsnittet av avkastningen på de enskilda instrumenten. Totaldurationen beräknas exklusivt strukturerade produkter.

### 3.1 UTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Nedan utvärderas förvaltningsresultatet gentemot för portföljen relevanta index.

#### TILLGÅNGSUTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Tillgångslag	Index	Tillgångsavkastning senaste månaden	Indexavkastning senaste månaden	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRIX Bond	0,2%	0,4%	0,2%
Svenska aktier	SIX PRX	0,3%	1,6%	1,2%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEK)	1,0%	0,8%	0,2%
Totalportföljen	Sammanvänt jämförelseindex	1,1%	1,3%	0,2%
Tillgångslag	Index	Tillgångsavkastning sedan 2017-12-31	Indexavkastning sedan 2017-12-31	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRIX Bond	0,2%	0,9%	1,1%
Svenska aktier	SIX PRX	0,2%	1,7%	1,5%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEK)	1,5%	3,5%	2,0%
Totalportföljen	Sammanvänt jämförelseindex	0,3%	3,1%	2,8%

Källa för index: Bloomberg



### 3.2 AVSTÄMNING MOT TILLGÅNGSLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att pensionsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag.

#### AVSTÄMNING MOT POLICY

Tillgångsslag	Portfölj (Mnkr)		Limiter	
	2018-11-30	Andel avportfölj 2018-11-30	Min	Max
Likvida medel	0	0%	0%	15%
Nominella räntepapper	274	65%	0%	100%
Realränteobligationer	0	0%	0%	50%
Aktiefonder samt strukturerade aktieinstrument med kapitalgaranti	145	35%	0%	55%
varav svenska aktier	36	25%	0%	40%
varav utländska aktier	109	75%	60%	100%

### 3.3 AVSTÄMNING MOT KREDITLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att pensionsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag.

#### KREDITLIMITER ENLIGT POLICY

Ratingkategori		Durationskategori			Max andel per emittent Σ Motpart
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. >3 år	
		Σ K till E	Σ L till M	M	
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	100%	100%	100%	100%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	100%	100%	80%	30%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	90%	80%	70%	25%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	60%	50%	40%	20%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	25%	15%	10%	10%

#### KREDITEXPONERING SOM POLICY

Ratingkategori		Durationskategori		
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. >3 år
		Σ K till M	Σ L till M	M
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	16%	5%	0%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	16%	5%	0%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	16%	5%	0%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	7%	5%	0%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	0%	0%	0%

## KREDITEXPONERING PER KATEGORI

Ratingkategori	Durationskategori		
	K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. >3 år
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	0%	0%	0%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	0%	0%	0%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	9%	0%	0%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	2%	5%	0%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	0%	0%	0%

## KREDITEXPONERING PER MOTPART

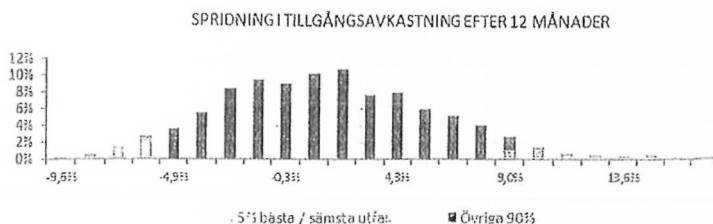
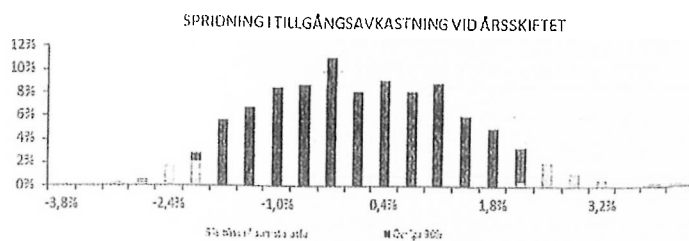
Motpart	Σ Motpart	Rating-kategori
Danske Bank	7%	D
Handelsbanken	5%	C
Nordea Finland	4%	C

## 3.4 FÖRVÄNTAD TILLGÅNGSUTVECKLING

Spridningen i de marknadsvärderade tillgångarna är betydande de närmaste 12 månaderna. Gränsen för de 5% bästa utfallen är +9,0% medan de 5% sämsta underskrider -5,6%. Avkastningen är nominellt beräknad. De marknadsvärderade tillgångarnas avkastning förväntas bli 1,5% det kommande året.

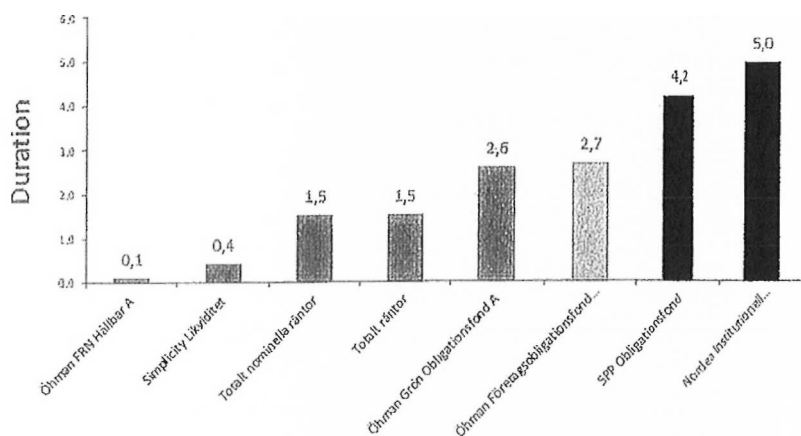
Förväntad utveckling av tillgångsportföljen	Tillgångs värde (mkr)	Förväntad avkastning
Aktuella marknadsvärderade tillgångar	419,0	
Simulering - 1 år		
Medelvärde	425,2	1,5%
5% högsta	456,9	9,0%
5% lägsta	395,7	-5,6%
0,5% lägsta	383,1	-8,6%
Simulering - Årsskiftet		
Medelvärde	419,5	0,1%
5% högsta	428,5	2,3%
5% lägsta	411,0	-1,9%
0,5% lägsta	407,2	-2,8%

Simuleringen betraktar samtliga tillgångar som marknadsvärderade samt justerar tillgångsvärdena för förväntade in- och utflöden.



### 3.5 RÄNTEPORTFÖLJEN

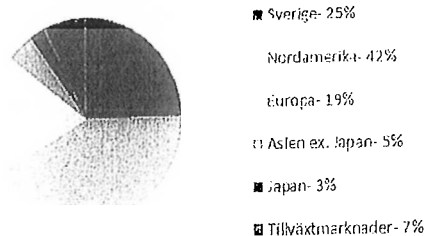
Durationen på den totala portföljen var 1,5 år.



### 3.6 AKTIEPORTFÖLJEN

Till aktieportföljen räknas svenska och utländska direktägda aktier, värdepappersfonder samt strukturerade produkter med huvudsaklig exponering mot svenska och eller utländska aktiemarknader. Diagrammet nedan visar aktieportföljens regionala fördelning.

REGIONAL FÖRDELNING AKTIEPORTFÖLJ



## 4 DYNAMISK AKTIEALLOKERING

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Målet är att andelen aktier ska justeras så att aktieportföljen som mest kan tappa 10% i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värde den sista dagen varje månad).

När vi marknadsvärderar tillgångarna i aktieportföljen och relaterar dem till riskbufferten så visar analysen en liten riskmarginal. Marginalen ned till säkerhetsgolvet är 8,7%, vilket betyder att tillgångarna kan minska 8,7% i värde innan de når säkerhetsgolvet.

Sannolikheten att gå under skyddsnivån någon gång på ett års sikt (givet att aktuell allokering bibehålls) är låg. Analysen ger att den högsta tillåtna 32,0%. Oavsett vad risksimuleringen visar är förvaltningen av kapitalet alltid underkastad rådande placeringspolicy.

Aktuell aktieexponering uppgår till 34,6% och överstiger därmed maximal andel enligt riskmodellen med 2,6%

### Risköversikt - Dynamisk aktieallokering

	2018-11-30	2018-10-31
Portföljens marknadsvärde (Mkr)	419,0	418,5
Skyddsnivå (Mkr)	382,6	382,6
Riskbuffert (Mkr)	36,4	35,9
Aktuell marginal (%)	8,7%	8,6%
Maximal aktieandel	32%	32%
Aktuell aktieexponering (%)	35%	34%

## 5 ORDLISTA

*Duration* = genomsnittliga löptiden för ett antal kassaflöden (värdeviktad). I våra beräkningar använder vi beräkningsmodellen "modifierad duration".

*Förväntad avkastning* = den långsiktiga värdetillväxten i ett finansiellt instrument

*Förväntad volatilitet / risk* = ett annat ord för implicit volatilitet (se nedan)

*Golvmargin* = anger hur mycket mindre säkerhetsgolvet är än jämförelsemåttet (vanligtvis den marknadsvärderade eller bokförda konsolideringen)

*Golvrisk* = Sannolikheten (risken) att gå igenom säkerhetsgolvet med aktuell allokering över en viss tidshorisont

*Historiskt observerad volatilitet* = Ett statistiskt mått på storleken på upplevda kurssvängningar. Beräknas på historiska data – är bakåtblickande och därför trögrörlig.

*Implicit volatilitet* = visar marknadens aktuella förväntningar på framtida kurssvängningar. Beräknas ur marknadshandlade optioner via Black – Scholes formel. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

*Korrelation* = ett statistiskt mått på olika marknaders samvariation. En korrelationskoefficient på +1 innebär att två marknader rör sig i perfekt samklang med varandra. Om däremot en marknad stiger samtidigt som en annan faller, det vill säga de är i perfekt motfas till varandra, så är korrelationskoefficienten -1. Alla variationer mellan dessa ytterligheter ger en korrelationskoefficient mellan -1 och +1.

*Maximalt tillåten andel aktier* = andelen aktier som maximalt får innehåsa så att säkerhetsgolvet inte äventyras. Beräknas utifrån simuleringsmodellen.

*Målkassaflöden* = den del av pensionsskulden som täcks av fonderingen och som löpande bevakas av riskkontrollen

*Säkerhetsgolv* = den säkerhetsnivå som riskkontrollen inte får understiga. Säkerhetsgolvet är vanligtvis definierat som en andel av det marknadsvärderade nuvärdet av målkassaflödena.

*Volatilitet* = ett statistiskt mått på storleken på kurssvängningar över tiden. Beräknas vanligtvis som en standardavvikelse enligt Normal-fördelningen. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

Som grund till rapporten har källor använts som i god tro bedömts vara tillförlitliga. Söderberg & Partners kan inte garantera riktigheten i denna information eller ta på sig något ansvar för fullständighet. Söderberg & Partners ansvarar inte för direkta eller indirekta skador eller förluster, inklusive men inte begränsat till, förlorad och utebliven vinst, som kan uppkomma till följd av användandet av denna rapport eller dess innehåll.

## Tjänsteutlåtande

Kerstin Odenfelt  
Socialförvaltningen  
Datum 2019-02-01  
Dnr VON 2019/0007-735

Till Vård- och omsorgsnämnden

### Antagande av upphandlingsdokument för Solskiftet särskilt boende för äldre

#### Beslutsförslag

##### Vård- och omsorgsnämnden beslutar

1. Anta upphandlingsdokument för upphandling enligt lag om offentlig upphandling av verksamhet Solskiftet särskilt boende för äldre
2. Godkänna att redaktionella ändringar inför publicering görs
3. Delegera till socialdirektören att fatta tilldelningsbeslut efter avslutad upphandling
4. Omedelbar justering

#### Bakgrund

Vård- och omsorgsnämnden beslutade 2019-01-22 att ge socialförvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för upphandlingsdokument enligt lagen om offentlig upphandling, LOU, för driften av Solskiftet, särskilt boende för äldre. Solskiftet har tidigare drivits av produktionsförvaltningen.

#### Förvaltningens slutsatser

Socialförvaltningen har i samarbete med upphandlingsenheten tagit fram det bilagda upphandlingsdokumentet inför upphandling. Facklig samverkan har skett, samtliga fackliga representanter i FörSam har fått del av upphandlingsdokumentet för att lämna synpunkter.

#### Tidigare beredning och beslutsunderlag

Vård- och omsorgsnämndens beslut § 1:6 2019-01-22

#### Bilagor

1. Upphandlingsdokument för Solskiftet särskilt boende, inklusive bilagor (sekretess)



Susanna Kiesel  
Socialdirektör

Sigbritt Sundling  
Enhetschef staben

VON § 2:3

Dnr. VON 2019/0007-735

## Antagande av upphandlingsdokument för Solskiftet särskilt boende för äldre

### Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Anta upphandlingsdokument för upphandling enligt lag om offentlig upphandling av verksamhet Solskiftet särskilt boende för äldre
2. Godkänna att redaktionella ändringar inför publicering görs
3. Delegera till socialdirektören att fatta tilldelningsbeslut efter avslutad upphandling
4. Omedelbar justering

### Särskilt yttrande

Ledamöterna för Socialdemokraterna medges lägga ett särskilt yttrande (bilaga 1) till protokollet vilket Madeleine Höckenström (RP) och Guillermo Silva (V) biträder.

Madeleine Höckenström (RP) medges lägga ett särskilt yttrande (bilaga 2) till protokollet vilket Lars Frid (S), Cecilia Ringstedt (S) och Guillermo Silva (V) biträder.

### Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden beslutade 2019-01-22 att ge socialförvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för upphandlingsdokument enligt lagen om offentlig upphandling, LOU, för driften av Solskiftet, särskilt boende för äldre. Solskiftet har tidigare drivits av produktionsförvaltningen.

### Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2019-02-01.

### Förslag till beslut

Monica Kjellman (L) yrkar bifall till Socialförvaltningens beslutsförslag, innebärande;

1. Anta upphandlingsdokument för upphandling enligt lag om offentlig upphandling av verksamhet Solskiftet särskilt boende för äldre
2. Godkänna att redaktionella ändringar inför publicering görs
3. Delegera till socialdirektören att fatta tilldelningsbeslut efter avslutad upphandling
4. Omedelbar justering

### Yrkande

Lars Frid (S) och Cecilia Ringstedt (S) yrkar avslag på Socialförvaltningens beslutsförslag. Madeleine Höckenström (RP) biträder yrkandet. Guillermo Silva (V) biträder yrkandet.

Forts.

Forts. § 2:3

### Propositionsordning

Ordföranden frågar om Vård- och omsorgsnämnden beslutar enligt Monica Kjellmans (L) yrkande eller Lars Frids (S) och Cecilia Ringstedts (S) yrkande och finner att nämnden beslutar enligt Monica Kjellmans (L) yrkande.

### Omröstning begärs

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som vill att beslutsförslaget ska bifallas röstar ja, den som vill att beslutsförslaget ska avslås röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista med 10 ja-röster och 4 nej-röster.

---

Expedieras

Akten

Upphandlingsenheten



Vård- och omsorgsnämnden i Österåkers kommun (mandatperiod 2018-2022)  
2019-02-12 § 2:3

Parti	Ledamöter	När- varande	Ersättare	Ja	Nej	Avst
L	Monica Kjellman ordf.			X		
KD	Mikael Ottosson 1:e v ordf.			X		
S	Lars Frid 2:e v ordf.				X	
M	Isabelle Ankarfjärd Jäger			X		
M	Birgitta Netterström		Christian Rauer (M)	X		
M	Mia Hinndal Bellander			X		
L	Sofia Almgren		Birgitta Johansson (L)	X		
C	Bo Lundin			X		
KD	Andreas Rosengren			X		
S	Cecilia Ringstedt				X	
S	Glenn Wiklund		Monika Smidestam (M)	X		
RP	Madeleine Höckenström				X	
SD	Ullrika Hillgren			X		
V	Guillermo Silva				X	
	<b>Ersättare</b>					
M	Christian Rauer					
M	Kim Skerving	-----				
M	Monika Smidestam					
L	Birgitta Johansson					
C	Mats Ifvarsson					
S	Eva Börjesson Nordin					
SD	Carina Rosengren					
MP	Sara Kjernholm					
	<b>Resultat</b>			<b>10</b>	<b>4</b>	

JA UR

Särskilt yttrande

### **Nu försvinner sista kommunala äldreboendet i Åkersberga.**

Vård och omsorgsnämnden har beslutat göra en upphandling av Solskiftet som idag är i egen regi. Varför man fattat beslut om det kan man inte med säkerhet uttala sig om. Det enda vi som sitter i nämnden vet är att verksamheten "inte balanserar". Den peng kommunen tillför räcker inte för att täcka kostnaderna. Sett till de underlag som presenterats kan vi konstatera att nämnden saknar de adekvata underlag som behövs för att fatta beslut i frågan.

Den styrande Alliansen, genom sina återkommande privatiseringar av egen verksamhet innebär att vi är på väg mot ett privatmonopol. Kommunen är garanten i vård och omsorgsfrågor och finns bara privata aktörer så tappar kommunen styrningen och kontrollen över frågorna och dess kostnader.

Den snabba handläggningstiden skapar också frågor. Anbudstiden löper ut i mars och tillträde redan i juni. Hur många anbud hinner komma in på denna korta tid? Kring detta kan några viktiga reflektioner göras. Att nämnden utan att ha ett rimligt beslutsunderlag för en så här fråga är häpnadsväckande. Alliansens ansvariga politiker besitter en sakral tro till att privatiseringar är en universallösning på alla politiska utmaningar, utmaningar de själva inte klarar att hantera.

Vid en verksamhetsövergång, som detta kommer bli, måste det tillträdande företaget ta över personalen under 1 år med samma principer man har just nu. Ingen vet vad som händer efter detta. Vi vet att personalkostnadernas utgör åttio procent av alla kostnader, därför kan man dra följande slutsats. Oavsett vilken driftsform Solskiftet har, kommer den givna kvalitén för de äldre att bli sämre. När en så pass personalintensiv verksamhet drivs med ett underskott på i runda tal tjugo procent, och där intäkterna är mer eller mindre förutbestämda finns bara ett sätt att nå ekonomisk balans. Att mixtra med personalkostnaderna. Det kan göras på många sätt. Lägre bemanningsgrad, färre specialistbesök, lägre löner, och så vidare.

Detta är inte rimligt. Dra tillbaks detta dåligt förarbetade och förankrade beslut och börja med att ge oss ansvariga i nämnden ett gediget beslutsunderlag, där alla förutsättningar och effekter utreds.

Socialdemokraterna i Vård och omsorgsnämnden i Österåker



- Roslagspartiet efterfrågar hur det kommer sig att det saknas en självkritisk rannsaking inom produktionsstyrelsens drift och översyn av verksamheten på Solskiftet äldreboende under kommunens tid som ansvariga utförare. Enligt pkt 1.2 näst sista stycket sista raden -" god kvalitet och att säkerställa en stabil organisation för driften" i antagande av upphandlingsdokument. Hur kommer det sig att kommunens anställda - produktions styrelsen - inte lyckats med detta själva som man nu förväntar sig att en privat aktör ska genomföra.
- Datum för an budförfarande 11 mars och med start av verksamheten i ny regi 1 juni = mitt i sommar och semestrar. Varför så brottmål nu helt plötsligt?
- 5.12 Vite bör vara tydligare, skarpare och högre än 3%. Vem, när och hur säkerställs inspektioner att driften utförs enligt avtal?
- Bilaga 13 saknas i kallelsen pkt 6.1 Ersättning. Kan man fatta beslut när inte underlag tillhandahållits tro?
- Roslagspartiet i Vård och Omsorgsnämnden i Österåker avslår förslaget av upphandling i nuvarande form.

MADELEINE HÖCKERSKÖM<sup>4</sup>

12/2-19

J. Höckersköm<sup>4</sup>

2018-12-18

#### UTREDNING OM SOLSKIFTETS ÄLDREBOENDE

Undertecknad fick i slutet av oktober i uppdrag av Produktionsförvaltningens ledning att utreda:  
"Vilka förutsättningar behöver skapas och vilka förändringar behöver vidtas för att driva Solskiftets äldreboende i produktionsförvaltningens regi, med god kvalitet inom de givna ekonomiska ramarna."  
Utredningsarbetet har bedrivits genom att ta del av skriftligt material och samtal med ett flertal direkt berörda. En rapport ska avläggas före jul 2018.

Anledningen till denna utredning och rapport är den negativa ekonomiska utvecklingen på Solskiftets äldreboende. Den kan illustreras på följande sätt:

	Omsättning	Resultat	
	(milj kr)	(milj kr)	
2014	27,1	+0,7	
2015	26,8	-1,1	
2016	28,7	-0,7	
2017	27,8	-2,8	
2018	22,1	-4,0	(framräkning utifrån oktoberutfallet)

Förenklat kan man säga att den negativa utvecklingen beror på att kostnaderna ökar medan intäkterna går åt motsatt håll. Personalkostnaderna utgör nästan 80% av de totala kostnaderna vilket innebär att för att åstadkomma balans i ekonomin så måste bemanningen anpassas till tillgängliga intäkter.

#### Intäkter

Som framgår av ovanstående tabell så minskar intäkterna väsentligt mellan 2017 och 2018. Orsaken är att växelvårds-/korttidsplatserna enligt beslut i Vård- och omsorgsnämnden flyttar från Solskiftet till Enebacken. De nio platser som flyttades innebär en intäktsförlust på 5,4 miljoner kronor årligen.

Efter sommaren 2018 finns också en tydlig trend att beläggningen på befintliga 36 platser minskar. Orsaken till detta är att det totala utbudet av äldreboendeplatser ökat väsentligt de senaste åren genom etablering av flera moderna boenden i Åkersberga. Under första halvåret 2018 hade Solskiftet 153 "tomdygn" vilket motsvarar en beläggningsgrad på 97,7% dvs i praktiken fullbelagt. Under perioden juli-november ökade antalet "tomdygn" till 745 vilket motsvarar en genomsnittlig beläggning motsvarande 88,8%. (Perioden september – november var beläggningen 86%).

För belagd plats erhåller Solskiftet 1651:- per dygn och för tomplats 978:-. Första halvåret motsvarade mellanskillnaden mellan full beläggning och faktisk beläggning knappt 103 tkr. Perioden september – november var antalet tomdygn 455 vilket motsvarar en beläggning på 86%. På helårsbasis skulle det i jämförelse med första halvåret 2018 innebära ytterligare cirka 1,2 miljoner kronor i minskade intäkter. Realistiskt de närmaste åren - allt annat lika - så kan man kalkylera med

att intäkterna för Solskiftet i 2018-års prisnivåer ligger i storleksordningen drygt 20 miljoner kronor årligen.

### Kostnader

Som framgår av ovanstående tabell kommer kostnaderna 2018 att överstiga intäkterna med cirka 4 miljoner kronor. Det kan på grund av tomplatsituationen - om inga åtgärder vidtas - att öka ytterligare 2019 dvs gapet mellan intäkter och kostnader kan komma att uppgå till 6 miljoner kronor. Vid en effektivisering så måste 90% av denna besparing göras på bemanningen (vissa övriga kostnader kan säkerligen minskas men det finns också "fasta kostnader" bland dessa) och då motsvarar det cirka 10 årsarbetare (se kalkyl bilaga 1).

Under våren 2018 tog Produktionsförvaltningen fram en plan för att anpassa verksamheten till de ekonomiska förutsättningar som då gällde. Den planen skulle innebära en minskad bemanning med cirka 5 årsarbetare. Planen följdes av en konsekvens- och riskanalys som gjordes gemensamt av arbetsgivaren och fackliga företrädare. Man konstaterar där att "Det finns betydande konsekvenser och risker som följd av en minskad bemanning vid Solskiftets äldreboende". "Kvaliteten för kunden skulle minska kraftigt, vilket får konsekvenser för patientsäkerheten". Planen har inte verkställts i sin helhet.

Mot bakgrund av detta och att nu återkomma och genomföra en besparing som är större (även om det ökade sparbudgetet bland annat motiveras av att antalet boende är färre) bedöms därför i detta läge som orealistiskt. Erfarenheten är entydig från de flesta verksamheter oavsett bransch eller verksamhetsform. Att genomföra besparingar och effektiviseringar i en befintlig verksamhet är betydligt svårare och krävande än att nystarta med precis samma förutsättningar.

### Olika scenarion angående underskottet

Nedan redovisas ett antal scenarion hur underskottet kan lösas. Vissa av dem kan vara praktiskt omöjliga att genomföra men de redovisas ändå för att alla möjligheter ska kunna prövas. Det finns säkert dessutom kombinationer av åtgärder.

- **Ökade intäkter**

Intäkterna skulle kunna ökas på några olika sätt. Detta är teoretiska beräkningar för att visa vilka möjligheter som skulle kunna finnas. Villkoret för att de ska åstadkomma ekonomisk balans är att kostnaderna inte ökar jämfört med dagens läge. Ökade intäkter löser Produktionsförvaltningens problem men flyttar kostnaden till annan del av kommunen.

- Återinföra och belägga de nio platser som flyttade till Enebacken skulle ge 5,4 miljoner i ökade intäkter.
- Göra om Solskiftet till ett demensboende. En demensplats ger cirka 200:- mer i ersättning men för att ge en positiv effekt måste det då också finnas en "beläggingsgaranti" från beställaren. En sådan lösning skulle ge cirka 24,3 miljoner i intäkter årligen (det vill säga 3-4 miljoner kronor mer än i ovanstående kalkyl). Ett praktiskt problem är att en demensenhet inte får vara så stor som 12 platser. Frågan är

också om det finns ett behov som motiverar att kommunen tillförs ytterligare 36 demensplatser?

- Gå in i LOV-systemet. Ersättningen är cirka 200 kronor mer per dygn men ska då täcka den risk som utföraren tar. I detta läge när Solskiftet tappar boenden är detta risktagande inte att rekommendera.

- **"Nystart" i Produktionsförvaltningens regi**

Det är problematiskt att genomföra besparingar och effektiviseringar i befintlig verksamhet. Man kan som ett tankeexperiment frigöra sig från de ingångsvärden som finns idag och "bygga upp verksamheten från grunden". Det vill säga utifrån de ekonomiska förutsättningarna när det gäller beläggning och bemanning. Detta utan hänsyn till de anställningsförhållanden som nuvarande medarbetare innehar.

Utgångspunkten i detta tankeexperiment är att 30 platser är belagda vilket med tomplatsersättning ger en årlig intäkt på 20,2 miljoner kronor. För att åstadkomma ett nollresultat förutsätts att 80% av intäkterna kan användas till personalkostnader. Hur en sådan personalbemanning skulle kunna se ut framgår mer i detalj av bilaga 2.

Där framgår att efter kostnader för ledning, sjuksköterskor och paramedicinsk personal så finns utrymme för knappt 24 årsarbetare omvårdnadspersonal. Detta skulle – rent teoretiskt och utan hänsyn till schemaläggningens alla svårigheter - räcka för att bemanna de 30 platserna med 10 medarbetare på förmiddagen, 7 eftermiddag och kväll och 2 på natten. Men det svåra är att för att kunna bemanna helgerna på samma sätt och att medarbetarna inte behöver arbeta oftare än varannan helg så krävs det cirka 30 personer (beroende på hur man väljer att bemanna vissa pass under helgerna) vilket i sin tur skulle innebära en genomsnittlig tjänstgöringsgrad på cirka 0,6 dagtid. Den totala bemanningen – sjuksköterskor, paramedicinsk personal, omvårdnadspersonal - i detta exempel är 27 årsarbetare på 30 boenden det vill säga en bemanningsfaktor på 0,9.

Utöver detta måste man använda mertidsuttag av deltiderna alternativt ha tillgång till timanställda så att dessa kan kallas in om och när beläggningen överstiger 30 boenden. För varje plats som beläggningen överstiger 30 finns månatligen cirka 20 tkr att tillgå för att finansiera denna kostnad.

- **Nedläggning.**

Mot bakgrund av de många nya tillkommande äldreboenden i kommunen kunde man för ett år sedan befara en överkapacitet av äldreboendeplatser. En nedläggning av Solskiftets äldreboende hade i det perspektivet varit en fullt möjlig lösning på Produktionsförvaltningens underskottsproblematik.

Av Vård- och omsorgsnämndens boendeprognos 2018-09-05 framgår att det i juni 2018 fanns 366 äldreboendeplatser i kommunen varav 262 var belagda med Österåkersbor. VON förfogar genom avtal över 150 av dessa platser. Övriga platser är så kallade LOV-platser där ingen volymgaranti finns och utföraren har heller ingen skyldighet att ställa dessa platser till kommunens förfogande. De kan istället sälja platser till andra kommuner företrädesvis Täby, Stockholm och Danderyd.

Det finns således ingen absolut garanti för att alla Österåkers äldre i behov av särskilt boende kan beredas plats i kommunen. Enligt VONs prognos kommer behovet av platser år 2024 överstiga de 366 platser som i dagsläget finns inom kommunen. Men eftersom kommunen i dagsläget bara förfogar över 150 platser kommer brist på platser med största sannolikhet uppkomma betydligt tidigare än 2024. Slutsatserna man gör i boendeprognosen är att det behöver etableras ytterligare äldreboenden under den kommande femårsperioden.

VON har inte specifikt behövt ta ställning till om man vill behålla Solskiftets äldreboende och ha tillgång till platserna på samma sätt som nu. Men av ovanstående resonemang kan man sluta sig till att man har behov av platserna och att förfoga över dem på motsvarande sätt som nu.

- **Upphandling**

Sammanfattningsvis: att på något sätt öka intäkterna till Solskiftet skulle kanske lösa Produktionsförvaltningens problem men kostnaden skulle istället uppkomma på annan plats inom kommunens ekonomi. Att genomföra nödvändiga effektiviseringar eller en "nystart" får anses som uteslutet mot bakgrund av den "konsekvens- och riskanalys" som gjorts. Nedläggning är heller ingen lösning för kommunen som helhet då platserna inom en inte alltför avlägsen framtid kommer att behövas och där kommunen direkt behöver kunna disponera över dem.

Lösningen kan vara att VON genomför en upphandling av verksamheten utifrån nuvarande ekonomiska förutsättningar. Genom att bjuda in entreprenörer som redan finns i kommunen och sådana som skulle vilja etablera sig kan man få olika lösningar att välja på hur Solskiftet kan drivas vidare. Det finns för en entreprenör större möjligheter att arbeta med ökade intäkter och göra samordningsvinster med andra verksamheter.

Vid en upphandling gäller för medarbetarna villkoret att det blir fråga om en verksamhetsövergång. En upphandling kommer att innebära att kommunen inte längre har något äldreboende i egen regi.

Anders Lindblad

## Bilaga 1

### KALKYL BESPARINGSBETING 2019

Observera att detta är utredarens egen kalkyl utifrån kända förutsättningar. Det har inte gjorts någon koppling till en eventuell budget för 2019 då en budget kan innehålla ambitioner och åtgärder som inte redovisas här. Denna kalkyl är ett försök att redovisa de ingångsvärden som finns vid årsskiftet om ingenting görs – det så kallade "gapet". Kalkylen är försiktig men realistisk och görs utan uppräknig för pris- och kostnadsökningar 2019.

#### Intäkter

30 belagda platser ger 1651:- per plats: 18 078 tkr i årlig intäkt

6 tomplatser ger 978:- per plats: 2 142 tkr i årlig intäkt

Total årlig intäkt: 20 220 tkr

En ytterligare belagd plats ger en årlig merintäkt: 246 tkr. Full beläggning skulle således innebära maximalt 1,5 miljoner kronor mer i årliga intäkter jämfört med denna kalkyl.

#### Kostnader

Utifrån utfallet tom oktober kan kostnader för helåret 2018 beräknas uppgå till cirka: 26 100 tkr.

Gapet mellan intäkter och kostnader kan då 2019 beräknas uppgå till 26,1 – 20,2: 5,9 miljoner kronor.

Om 90 % av gapet tas på bemanningen är det 5,3 miljoner kronor.

Den årliga genomsnittliga kostnaden (inklusive vikarier vid frånvaro) för omvårdnadspersonal uppskattas till 520 tkr/årsarbetare.

Besparingskravet är då motsvarande: 10,2 årsarbetare.

(För att räkna fram den genomsnittliga kostnaden för en årsarbetare omvårdnadspersonal har följande schabloner använd:

Genomsnittlig grundlön per månad: 26 150:-

Tillkommer sammanlagt + 66% av grundlönen varav 15% ob-ersättning, 12% vikarier vid frånvaro (6 av 52 veckor per år), 39% arbetsgivaravgifter mm. Det innebär en månatlig kostnad per årsarbetare på 43410:- vilket ger en årlig kostnad på cirka 520 tkr. Detta är en kalkylerad kostnad och den verkliga kan vara något högre beroende på frånvaro och vikarietäckningsgrad)



## Bilaga 2

### **"TEORETISK" PERSONALBEMANNING VID "NYSTART"**

Tillgängliga årliga intäkter 20 220 tkr och vid nollresultat motsvarande kostnader.

80% till personalkostnader: 16 176 tkr (övriga kostnader 20%: 4 044 tkr).

Avgår personalkostnad för verksamhetschef 1,0, bemanningsassistent 1,0, sjuksköterskor 2,0 (kväll, natt och helg köps in och ingår i "övriga kostnader") samt sjukgymnast och arbetsterapeut sammanlagt 1,0: 3 700 tkr.


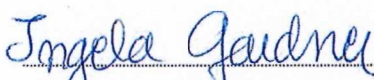
Återstår till omvårdnadspersonal: 12 476 tkr. En årsarbetare kostar årligen: 520 tkr.

Räcker till: 24 årsarbetare.

Avgår 4,0 årsarbetare nattpersonal.


Omvårdnadspersonal dag: 20 årsarbetare. Det räcker till 3060 timmar per fyraveckorsperiod. Det räcker till exempelvis 10 fyratimmarspass och 7 tiotimmarspass per dag (totala antalet timmar kan självklart fördelas på andra typer av pass) men det indikerar en bemanning där man kan vara 10 på förmiddagen och 7 eftermiddag/kväll på 30 boende.

## Sammanträdesprotokoll för Kommunfullmäktige

Tid	Måndagen den 18 mars 2019 kl. 18.30-20:10
Plats	Fullmäktigesalen, Alceahuset plan 4, Åkersberga
Närvarande	Enligt bifogad närvarolista
Utses att Justera § 3:1	Justering av protokoll äger rum i kommunkansliet, Alceahuset, Österåker i direkt anslutning till sammanträdet
Sekreterare	 Stina Nilsson §§ 3:1-3:12
Ordförande	 Ingela Gardner (M) §§ 3:1-3:12
Justerande	 Johan Boström (M) §§ 3:1-3:12
	 Margareta Olin (S) §§ 3:1- 3:12

---

### Anslagsbevis

Justering tillkännagiven genom anslag	2019-03-18 - 2019-04-10
Organ	Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum	2019-03-18
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkansliet, Alceahuset, Österåkers kommun
Underskrift	 Underskrift

KF § 3:1

## Sammanträdets behörighet, kontroll av närvaro och val av två justerare

Till protokollet noteras att dagens sammanträde har tillkännagivits genom kallelse på kommunens officiella anslagstavla och kommunens webbplats samt publicerats i tidningarna Åkersberga Kanalen, Tidningen Mitt I Södra Roslagen, Tidningen Skärgården, Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter.

Personlig kallelse med föredragningslista har utsänts till Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare.

Sammanträdet förklaras i laga ordning utlyst.

Ersättare för frånvarande ledamöter kallas in.

Av närvarolista enligt bilaga 3:1/2019 framgår tjänstgörande ledamöter och ersättare.

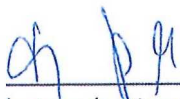
Ordföranden tillkännager att protokollet från sammanträdet ska justeras i direkt anslutning till sammanträdet.

Det justerade protokollet kommer därefter att tillkännages på kommunens webbplats och på den officiella anslagstavlan i Alceahuset, Åkersberga.

Till justerare av dagens protokoll väljs Ingela Gardner (M), Johan Boström (M) och Margareta Olin (S).

Bilaga 3:1/2019 Närvarolista

---



Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

### Bilaga 3 : I / 2019 Närvaro/Upprop

#### Ärende Sammanträdets behörighet, upprop och val av justerare I/2

Namn		Närv	Ersättare
Michaela Fletcher	(M)	X	
Hampe Klein	(M)	X	
Eliza Roszkowska Öberg	(M)		Berndt Hogreve (M)
Christina Funhammar	(M)	X	
Kenneth Netterström	(M)	X	
Isabelle Ankarfjärd Jäger	(M)	X	
Jeanette Widén	(M)	X	
Conny Söderström	(M)	X	
Fredrik Rosengren	(M)	X	
Anneli Hogreve	(M)	X	
Conny Ling	(M)	X	
Camilla Grimby Klein	(M)	X	
Lotta Holmgren	(M)	X	
Josefine Radonné	(M)	X	
Anneli Widén	(M)	X	
Bror Jansson	(M)	X	
Mathias Lindow	(L)	X	
Jenny Nordström	(L)	X	
Peter Bilow	(L)	X	
Monica Kjellman	(L)	X	
Michaela Haga	(C)	X	
Anne-Li Hilbert	(C)	X	
Björn Pålhammar	(C)	X	
Arne Ekstrand	(KD)	X	
Mikael Ottosson	(KD)	X	
Ann-Christine Furustrand	(S)		Anders Pettersson (S)
Anas Abdullah	(S)		Eva Börjesson (S)
Mats Larsson	(S)	X	
Rosita Olsson Palmberg	(S)	X	
Jörgen Palmberg	(S)		Tommy Rindevall (S)
Ingela Westerlund	(S)	X	
Lars Frid	(S)	X	
Kristina Embäck	(S)	X	
Jonas Jonsson	(MP)	X	
Michael Solander	(MP)	X	
Francisco Contreras	(V)	X	
Andreas Lennkvist Manriquez	(V)		Christina Wulff (V)
Norma Aznar	(V)	X	
Björn Molin	(RP)	X	
Hans Hellberg	(RP)	X	
Roger Johansson	(RP)	X	
Ivar Horst	(RP)	X	
Peter Nummert	(RP)	§§ 3:3-3:12	Staffan Lundmark (RP) §§ 3:1-3:2
Erik De Rouville	(SD)	X	
Ulrika Hillgren	(SD)	X	
Thomas Rapola	(SD)		Anders Borelid (SD)
Bo Blomgren	(SD)		Carina Rosengren (SD)
Lennart Ljungqvist	(SD)		Leif Hermansson (SD)
Margareta Olin	(S)	X	
Johan Boström	(M)	X	
Ingela Gardner	(M)	X	

oh pn

**Bilaga 3:1/2019 Närvaro/Upprop Ersättare**

**Ärende Sammanträdetts behörighet, upprop och val av justerare (2/2)**

Namn		Närv.	Tjänstg
Berndt Högrevé	(M)	§§ 3:1- 3:12	§§ 3:1- 3:12
Mats Högbrant	(M)		
Gunnar Hallberg	(M)	§§ 3:1- 3:12	
Birgitta Netterström	(M)	§§ 3:1- 3:12	
Gunnar Fristedt	(M)		
Richard Orgård	(M)	§§ 3:1- 3:12	
Annika Lööv	(M)	§§ 3:1- 3:12	
Johan Carselind	(M)		
Kim Skerving	(M)		
Ritva Elg	(L)	§§ 3:1- 3:12	
Sofia Almgren	(L)	§§ 3:1- 3:12	
Monica Hinders	(C)		
Christine Segard	(C)	§§ 3:1- 3:12	
Magnus Hultgren	(KD)	§§ 3:1- 3:12	
Kerstin Sundberg	(KD)	§§ 3:1- 3:12	
Anders Pettersson	(S)	§§ 3:1- 3:12	§§ 3:1- 3:12
Amanda Ringstedt	(S)	§§ 3:2-3:12	
Vakant	(S)		
Eva Börjesson	(S)	§§ 3:1- 3:12	§§ 3:1- 3:12
Tommy Rindevall	(S)	§§ 3:1- 3:12	§§ 3:1- 3:12
Svante Johansson	(MP)		
Ronny Ekström	(MP)		
Christina Wulff	(V)	§§ 3:1- 3:12	§§ 3:1- 3:12
Josefina Fogelin	(V)		
Staffan Lundmark	(RP)	§§ 3:1- 3:12	§§ 3:1-3:2
Erik Lorinder	(RP)		
Thomas Klementsson	(RP)	§§ 3:1- 3:12	
Anders Borelid	(SD)	§§ 3:1- 3:12	§§ 3:1- 3:12
Carina Rosengren	(SD)	§§ 3:1- 3:12	§§ 3:1- 3:12
Leif Hermansson	(SD)	§§ 3:1- 3:12	§§ 3:1- 3:12

07 p m

KF § 3:2

**Fastställande av dagordning****Kommunfullmäktiges beslut****Reviderad dagordning fastställs.**

Ordföranden föreslår att anmälningsärendena kompletteras med ärende 3b – Omedelbart justerade paragrafer från Kommunstyrelsens sammanträde 2019-03-18.

Ordföranden föreslår att ärende 4 – Frågor och svar på interpellationer, utgår.

Ordföranden frågar om fullmäktige medger att ett brådskande ärende - Svar på motion nr 21/2017 från Margareta Olin (S) – Skolor saknar porr-filter på sina datorer, kompletterar dagordningen som nytt ärende 7 samt finner frågan med ja besvarad. Fullmäktige medger enhälligt att ärendet kompletterar dagordningen.

Ordföranden frågar fullmäktige om reviderad dagordning kan fastställas och finner frågan med ja besvarad.

---

**Expedieras**

– Kommunkansliet



Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

KF § 3:4

Dnr. KS 2019/0054

## Överlämnande av ansvaret för drift av Solskiftets särskilda boende till extern utförare

### Kommunfullmäktiges beslut

Uppdra åt Kommunstyrelsen att i samråd med berörda förvaltningar, efter genomförd upphandling, överlämna driften av Solskiftets särskilda boende till extern utförare, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2019-02-18.

### Reservationer

Vi reserverar oss mot beslutet. Vi anser att kommunen borde värdera att ha en valfrihet på riktigt så våra äldre har möjlighet att välja ett icke privat alternativ där kommunen ansvarar för verksamheten. Detta blir också en garant för äldreomsorg framgent om det privata närvaron fallerar. Istället anser vi att VON får i uppdrag att utreda ersättningsnivåer för Solskiftet pga särskilda förutsättningar (liten enhet och vikten av att minst ett boende är i kommunal regi) Dessutom göra ett nytt omtag för att utveckla verksamheten som förslagsvis skulle kunna ges till en extern konsult som skulle kunna ge förslag på utveckling och ekonomi i balans samt att se över alla ersättningar inom äldreomsorgen inför budget 2020.

Michael Solander (MP)

Francisco Contreras (V) biträder Michael Solanders (MP) reservation.

Roslagspartiet reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

Kravet i återremissyrkandet att redovisa alla förutsättningar skall ha utretts och redovisats i de nya handlingarna till KF 2019-03-18, har ej uppfyllts då endast två uttalanden i ett nytt PM säger att "det tidigare presenterade beslutsunderlaget i föreliggande ärende är tillfyllest, både med avseende beredning samt sakinhåll" samt "alla olika alternativ har utretts".

På Solskiftets särskilda boende för äldre finns för närvarande 36 lägenheter som vid full beläggning ger en intäkt på 1.651,- per dygn ( 21.694.140,- per år). Den avdelning för växelboende om 9 lägenheter där möjlighet fanns att sälja vårdplatser till andra kommuner, har lagts ned och överlåtits till privat utförare. Lokalerna om dessa 9 lägenheter är idag tomställda utan verksamhet vilket medfört stort intäktsbortfall men bibehållen lokalkostnad.

Roslagspartiet anser att hela frågan är felaktigt hanterad och redovisad. Vi kräver att verksamheten blir kvar i kommunens förvaltning, eventuellt i bolagiserad form.

Roger Johansson (RP)

### Särskilda yttranden

I januari 2019 fick vi kännedom om att alliansen vill överlämna driften för Solskiftets särskilda boende till extern utförare. Den första indikationen på denna åtgärd stod i budgetuppföljning för kommunstyrelsen avseende november 2018. Detta skulle noteras till protokollet. Det fanns ingen redogörelse till varför det sista kommunala äldreboendet i Åkersberga försvinner.

*Forts. nästa sida*



Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Forts. KF § 3:4

Alliansen i Vård och Omsorgsnämnden har beslutat göra en upphandling av extern utförande av Solskiftet. Varför man fattar beslut om det kan man inte med säkerhet uttala sig om. Det enda vi vet är att verksamheten "inte balanserar". Den peng kommunen tillför räcker inte för att täcka kostnaderna. Sett till de underlag som presenterats kan vi konstatera att vi saknar de adekvata underlag som behövs för att fatta beslut i frågan.

Den styrande Alliansen, genom sina återkommande privatiseringar av kommunal verksamhet vilket innebär att vi är på väg mot ett privatmonopol. Kommunen är garanten för vård- och omsorgsfrågor och det finns snart bara privata aktörer då tappar kommunen styrningen och kontrollen över frågorna och dess kostnader. Den snabba handläggningstiden av detta ärende skapar också frågor. Anbudstiden löper ut i mars och tillträde redan i juni. Hur många anbud hinner komma in på denna korta tid? Kring detta kan några viktiga reflektioner göras. Att fullmäktige utan att ha ett rimligt beslutsunderlag för en så här viktig fråga är häpnadsväckande. Alliansens ansvariga politiker besitter en sakral tro till att privatiseringar är en universallösning på alla politiska utmaningar, utmaningar de själva inte klarar att hantera. Vid en verksamhetsövergång, som detta kommer att bli, måste det tillträdande företaget ta över personalen under 1 år med samma villkor som gäller nu. Ingen vet vad som händer efter detta. Vi vet att personalkostnadernas utgör åttio procent av alla kostnader, därför kan man dra följande slutsats. Oavsett vilken driftsform Solskiftet har, kommer den givna kvalitén för de äldre att bli sämre. När en så pass personalintensiv verksamhet drivs med ett underskott på i runda tal tjugo procent, och där intäkterna är mer eller mindre förutbestämda finns bara ett sätt att nå ekonomisk balans. Och redan nu har man minskat på omsorgspersonalen. Även kostnader för läkare m fl påverkas kraftigt. Detta är inte rimligt.

Ärendet återremitterades vid KF s möte den 4 mars och protokollet justerades den 12 mars. Då var redan KF inkallad till nytt möte för att fatta beslut i frågan till den 18 mars.

Denna hantering är mycket märklig och vi undrar självklart varför denna höga hastighet. Är det redan bestämt vem som ska ta över? Vid mötet den 4 mars hotade Michaela Fletcher ledamöterna med att kommunen skulle få betala skadestånd? Till vem då?

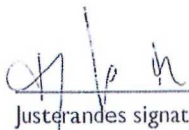
Lars Frid (S) för Socialdemokraterna

Vänsterpartiet röstar nej till privatiseringen av Solskiftes särskilda boende.

1. Beslutet innebär att inga kommunala särskilda boende kommer att finnas kvar i Österåker. Det vill säga all verksamhet privatiseras. Med detta begränsas valfriheten. Kommuninvånarna kommer inte kunna välja mellan en kommunal och privat verksamhet. Den kommunala verksamheten garanterar en kvalitativ service till de boende.
2. Den kommunala verksamheten är viktig för personalen inom äldreomsorgen. Den lägger en miniminivå inom sektorn gällande arbetsvillkor och bemanning. Tyvärr är det konstaterat att utan kommunal verksamhet konkurrerar de privata aktörerna om att sänka kostnaderna genom att minska personalkostnaderna och sänka kvalitetsnivån.
3. Kommunen måste alltid vara redo att ta över en verksamhet om en privat utförare går i konkurs eller lägger ner. Det finns krav på att kommunen måste erbjuda särskilt boende. Utan en fungerande kommunal verksamhet tror vi att kommunen inte kommer att vara redo att ta ansvar för en verksamhet som läggs ner.

Francisco Contreras (V)

Forts. nästa sida



Justeraandes signaturer

Utdragsbestyrkande



Forts. KF § 3:4

### Sammanfattning

I samband med Kommunstyrelsens behandling 2019-01-07 av ärende Dnr. KS 2018/0067 om Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018 beslutade om att uppdra åt kommundirektören att genomföra alternativ driftform av Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar.

Därefter har den berörda Vård- och omsorgsnämnden behandlat ärende Dnr. 2019/0007 Antagande av upphandlingsdokument för Solskiftets särskilda boende för äldre. Den fortsatta beredningen innebär att ärendet hänskjuts till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige för beslut.

### Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen har behandlat ärendet 2019-03-18, § 4:25.
- Michaela Fletchers (M) PM – *Kompletterande information i det återremitterade ärendet rörande Solskiftets särskilda boende för äldre* daterat 2019-03-07.
- Kommunfullmäktige återremitterade ärendet 2019-03-04 KF § 2:14
- Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2019-02-18.

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförande Michaela Fletcher (M), Monica Kjellman (L), Michaela Haga (C) samt Arne Ekstrand (KD) yrkar bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Björn Molin (RP), Mats Larsson (S), Michael Solander (MP) och Francisco Contreras (V), med flera yrkar avslag på ärendet.

### Propositionsordning

Ordföranden ställer bifall till Kommunstyrelsens förslag mot avslag på ärendet och finner att fullmäktige beslutat i enlighet med Kommunstyrelsens förslag till beslut.

### Omröstning

Votering begärs och verkställs med ja-röst för bifall till Kommunstyrelsens förslag och nej-röst för avslag på ärendet.

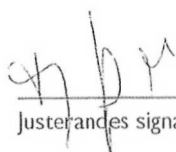
Omröstningen utfaller med 29 ja-röster och 22 nej-röster.  
Kommunfullmäktige har således beslutat i enlighet med Kommunstyrelsens förslag.

Omröstningslista KF § 3:4

---

### Expedieras

– kommunkansliet

  
Justerandes signaturer

---

Utdragsbestyrkande

## KOMMUNFULLMÄKTIGE I ÖSTERÅKERS KOMMUN

KF 3/2019



2019 03 18

Bilaga 3:4/2019

Mandatfördelning M:18, S:9, RP:5, SD:5, L:4, C:3, V:3, MP:2, KD:2

Parti	Ledamöter			Ja	Nej	Avstå
	Namn	Närvar	Ersättare			
(M)	Michaela Fletcher	X		X		
(M)	Hampe Klein	X		X		
(M)	Eliza Roszkowska Öberg		Berndt Hogreve (M)	X		
(M)	Christina Funhammar	X		X		
(M)	Kenneth Netterström	X		X		
(M)	Isabelle Ankarfjärd Jäger	X		X		
(M)	Jeanette Widén	X		X		
(M)	Conny Söderström	X		X		
(M)	Fredrik Rosengren	X		X		
(M)	Anneli Hogreve	X		X		
(M)	Conny Ling	X		X		
(M)	Camilla Grimsby Klein	X		X		
(M)	Lotta Holmgren	X		X		
(M)	Josefine Radonné	X		X		
(M)	Anneli Widén	X		X		
(M)	Bror Jansson	X		X		
(L)	Mathias Lindow	X		X		
(L)	Jenny Nordström	X		X		
(L)	Peter Bilow	X		X		
(L)	Monica Kjellman	X		X		
(C)	Michaela Haga	X		X		
(C)	Anne-Li Hilbert	X		X		
(C)	Björn Pålhammar	X		X		
(KD)	Arne Ekstrand	X		X		
(KD)	Mikael Ottosson	X		X		
(S)	Ann-Christine Furustrand		Anders Pettersson (S)		X	
(S)	Anas Abdullah		Eva Börjesson (S)		X	
(S)	Mats Larsson	X			X	
(S)	Rosita Olsson Palmberg	X			X	
(S)	Jörgen Palmberg		Tommy Rindevall (S)		X	
(S)	Ingela Westerlund	X			X	
(S)	Lars Frid	X			X	
(S)	Kristina Embäck	X			X	
(MP)	Jonas Jonsson	X			X	
(MP)	Michael Solander	X			X	
(V)	Francisco Contreras	X			X	
(V)	Andreas Lennkvist Manriquez		Christina Wulff (V)		X	
(V)	Norma Aznar	X			X	
(RP)	Björn Molin	X			X	
(RP)	Hans Hellberg	X			X	
(RP)	Roger Johansson	X			X	
(RP)	Ivar Horst	X			X	
(RP)	Peter Nummert	X			X	
(SD)	Erik De Rouville	X		X		
(SD)	Ulrika Hillgren	X		X		
(SD)	Thomas Rapola		Anders Borelid (SD)		X	
(SD)	Bo Blomgren		Carina Rosengren (SD)		X	
(SD)	Lennart Ljungqvist		Leif Hermansson (SD)		X	
(S)	Margareta Olin	X			X	
(M)	Johan Boström	X		X		
(M)	Ingela Gardner	X		X		
	<b>RESULTAT</b>			29	22	

07 P M